

REPUBLIKA

Rok IX

ŁÓDŹ, WTOREK, 2 CZERWCA 1931 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 149

Wszyscy na front gospodarczy!

Deficyt zostanie pokryty przez oszczędności.—Złoty zabezpieczony jest całkowicie.—Kapitały zagraniczne na cele inwestycyjne.

Expose prem. Prystora wygłoszone na zebraniu Klubu B.B.

WARSZAWA, 1 czerwca.

Dziś przed południem sejm zaludnił się. Trzy największe kluby miały dziś zebrania plenarne, a mianowicie klub BBWR, PPS i klub ludowy. Na posiedzenie klubu BB przybyli niemal wszyscy posłowie i senatorowie. Przewodnictwo objął dotychczasowy przewodniczący poseł Jędrzejewicz, zapowiadając, że od dnia dzisiejszego stanowisko przewodniczącego klubu obejmie znów pułk. Sławek. Zapowiedź tę zgromadzeni przyjęli hucznymi oklaskami.

Po chwili na sali zjawili się premier Prystor w towarzystwie kilku członków rządu i wice ministrów wprowadzony przez pułk. Sławka. Po krótkiej chwili, premier Prystor zabrał głos i wygłosił dłuższe przemówienie, na ogólne tematy polityczne i gospodarcze. Premier Prystor podkreślił, na wstępie przemówienia z całym naciskiem, że

RZĄD JEGO PRZYSZEDŁ PO TO, ABY KONTYNUOWAĆ PRACĘ RZĄDU PUŁK. SŁAWKA.

Premier zaznaczył, że stwierdza, to tylko dlatego, aby uczynić zadość zwyczajowi, ma bowiem prawo przypuszczać, iż wszyscy zdają sobie sprawę z faktu, że

WSZYSTKIE RZĄDY W KTÓRYCH BIERZE UDZIAŁ MARSZAŁEK PIŁSUDSKI ZACHOWUJĄ CAŁKOWITĄ CIĄGŁOŚĆ POLITYKI.

W ten sposób krótko załatwiwszy się z kwestjami politycznymi, przeszedł premier Prystor do obszernego omówie-

nia zagadnień gospodarczych, podkreślając, że

ODCINEK GOSPODARCZY W DOBIE OBECNEJ WYMAGA SZCZEGÓLNEJ PIECZOŁOWITOŚCI.

i unikania wszystkiego co w polityce go spodarczej państwa jest niepewne, niewypróbowane i co nie daje dobrego nastawienia psychicznego społeczeństwa, albowiem w walce z kryzysem gospodarczym solidarność wszystkich grup społecznych posiada znaczenie pierwszorzędne.

Spory i tarcia osłabiające tę solidarność mogą natomiast w niwecz obrócić wszelkie usiłowania i zarządzenia. Z przesłanek tych wytyka też przez świadczenie o konieczności kontynuowania prac prowadzonych przez rząd premiera Sławka.

Dalszy ustęp swej mowy poświęca premier Prystor omówieniu zagadnień zbożowych, podkreślając, że od kilku miesięcy kryzys rolniczy przebiega w Polsce już znacznie łagodniej, aniżeli gdzie indziej. Ceny zboża w ciągu ostatnich miesięcy wahały się w Polsce w granicach 30 proc., podczas gdy poprzednio wahały się w granicach 70 proc. Prace podjęte przez rząd w dziedzinie zawarcia traktatów handlowych z Czechosłowacją, Francją, Austrią i Węgrami oraz przygotowanie ustawy o prawie zastawu na wrzawie ściętym, dalej o standaryzacji eksportu płodów rolnych i o kredycie warrantowym przyczynić się muszą do ulżenia dołi rolników.

Specjalna uwaga rządu premiera Prystora poświęcona będzie

SPRAWOM BUDŻETOWYM PAŃSTWA.

Rok obecny rozpoczęty został pod znakiem deficytu. Rachunki skarbowe za kwiecień wykazują 250 milj. zł. wydatków i 229 milj. zł. dochodów. Deficyt wynosi więc 21 milj. zł. W tem tempie Roczny nasz deficyt wyniósł

BY ZGÓRA 250 MILI. ZŁ.

Liczyć się jednak należy z oszczędnościami uzyskanymi przez coinicie 15-procentowego dodatku dla urzędników cywilnych i 5-procentowej redukcji poborów osób wojskowych, co winno dać oszczędności około 150 milj. zł. Pozostałe 100 milj. zł.

BEDZIE MUSIAŁ RZĄD ZAOSZCZĘDZIĆ PRZEZ DALSZE RESTRYKCJE WYDATKÓW

rzeczowych a przede wszystkim inwestycyjnych oraz przez wykorzystanie istniejących rezerw skarbowych.

To oświadczenie premiera Prystora oznacza, że

RZĄD WSZYSTKIE WYDATKI INWESTYCYJNE MA ZAMIAR PRZERZUĆ NA DROGĘ FINANSOWANIA ICH PRZEZ ZAGRANICĘ

i pozatem rząd ma zamiar czerpać z rezerw skarbowych. Po omówieniu zagadnień budżetowych przeszedł premier Prystor do spraw walutowych, podkreślając, że odpływ walut i rezerw zresztą umiarkowany wyrównany jest całkowicie przez wpływ walut zagranicz-

nych z pożyczek zapalczonej i kolejowej także od strony pokrycia kursu

WALUTA ZABEZPIECZONA JEST CAŁKOWICIE.

Ustawowy zakaz emisji banknotów skarbowych

ZABEZPIECZA KURS WALUTY OD NIEBEZPIECZEŃSTWA GROŻĄCEGO MU EWENTUALNIE Z POWODU DEFICYTU BUDŻETOWEGO.

Czynny bilans handlowy zabezpieczony jest na czas dłuższy. Końcowy ustęp przemówienia poświęca premier Prystor przytoczeniu kilku cyfr statystycznych, które wskazują, że w ostatnich czasach wskaźnik produkcji spadł w Polsce o 11 proc., podczas gdy w Ameryce o 17 proc., w Anglii o 22 proc., a w Niemczech o 23 proc. Bezrobocie podniosło się w Polsce o 30 proc., podczas gdy w Niemczech o 56 proc., w Anglii o 57 proc., a we Włoszech o 83 proc.!

Podając jeszcze dane statystyczne o produkcji u nas i w światowych ośrodkach przemysłu, premier Prystor oświadcza w zakończeniu swego przemówienia:

W ten sposób na tle przejawów światowego kryzysu ekonomicznego położenie Polski nabiera specjalnego oświetlenia, dając mimo powojennych trudności obraz stosunkowo znacznej odorności gospodarczej organizmu kraju. Okoliczność ta przy stałej polityce gospodarczej rządu, w którym bierze udział Marszałek Piłsudski winna w całym społeczeństwie podtrzymać silną wiarę w lepsze jutro.

MOWA PREZESA SŁAWKA

o konieczności zmiany Konstytucji.

„Prawa nasze muszą być układane tak, aby zabezpieczały spokojne życie przeciętnego obywatela“.

Warszawa, 1 czerwca

B. premier Sławek wygłosił na posiedzeniu klubu BB. następujące przemówienie:

Proszę Państwa! Chciałbym uciec narazie na krótki odpoczynek i z tego powodu nie obejmuję teraz jeszcze formalnie swojej pracy w Klubie. Przed tą ucieczką jednak pragnąłbym poruszyć zagadnienie, którem trzeba się będzie poważnie zająć.

CHODZI O RZECZ NAJWAŻNIEJSZĄ, O KONSTYTUCJĘ.

Na to, aby Konstytucja znalazła dostateczne poszanowanie w społeczeństwie — na to musi ona dotrzeć do umysłów całego społeczeństwa. Gruntowna praca nad Konstytucją, wszechstronna na ten temat dyskusja powinna pogłębić zrozumienie tego, co ona w sobie będzie zawierała. Tylko przez zrozumienie w społeczeństwie podstawowych norm prawnych, można będzie osiągnąć ich skuteczność.

Konstytucja jest jakgdyby umowa między Prezydentem, Sejmem i Senatem oraz rządem. Musi ona być ujęta w

artykuły prawne. Nad sformuowaniem tych artykułów prawnych tak, aby one w sposób prosty a precyzyjny normowały życie, będzie debatowała komisja konstytucyjna, będzie debatował sejm. Mnie chodzi w tej chwili o inną stronę tego zagadnienia; nie o formułowanie artykułów, ale o znalezienie tej podstawy zasadniczej, z której należy wychodzić, gdy się układa prawa podstawowe, prawa zasadnicze, regulujące życie państwa.

Całe ustawodawstwo nasze, proszę Pańów, całe nastawienie prawne, oraz zwyczaj polityczne, które dotąd słą rozpędu trzymają się przeszłości, trzymają się też tego okresu, kiedy

SPOŁECZEŃSTWA WALCZYŁY PRZECIWI MONARCHOM UOSABIJAJACYM PAŃSTWO, A TRAKTUJACYM JE JAKO SWÓJ FOLWARK,

obywateli zaś, jako swoich poddanych. W owym czasie zdobyte prawa swobody przez obywateli były obwarowywa-

ne przez konstytucję i w ten sposób chronione.

Ochrona człowieka i obywatela przed gwałtem ze strony państwa uosobionego przez monarchę, to nastawienie utrzymuje się jeszcze i dzisiaj i utrzymuje się wbrew zgoda innej dzisiejszej rzeczywistości — zarówno ze szkodą dla państwa jak i obywatela. Ustawodawstwa dają ochronę obywatelowi i człowiekowi posunięta tak daleko, że interes zbiorowości nie jest chroniony przed działalnością jednostki złej.

Na miejsce tamtej zasady ustrojowej należy wysunąć inną, bardziej odpowiedzialną dzisiejszej rzeczywistości.

My, zespół ludzi skupionych w Bezpartyjnym Bloku zasadę tę rozumiemy dobrze, lecz trzeba, aby rozumiało ją i całe społeczeństwo.

Podstawą naszej pracy musi być to, że państwo tworzy zbiorowe dobro wspólne nam wszystkim i dlatego musimy mówić najpierw o obowiązkach człowieka i obywatela w stosunku do

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Proces b. więźniów brzeskich rozpocznie się w połowie czerwca

Warszawa, 1 czerwca

W kołach sądowych i politycznych oczekiwany jest z wielkim zainteresowaniem proces zapowiadany na 15 czerwca zwrócony przeciw posłom Centrolu, oskarżonym o akcję podburzającą, posłom, z których większość z tego powodu przetrzymana była w twierdzy Brzeskiej.

Akt oskarżenia w tej sprawie przygotowuje podprokurator sądu okręgowego w Warszawie, p. Rauze, który wspólnie z prok. Grabowskim będą oskarżać w tym sensacyjnym procesie.

Dźwiękowy Kino-Teatr

CASINO

Dziś rewelacyjna premiera!

Dawno

niewidziany

Włodzimierz GAJDAROW

oraz
urocza

ITA RINA

znana z

obrazów

„Eroticon“ i „Skąd niema powrotu“

w emocjonującym arcydziele dźwiękowym p. t.

„NA FALACH NAMIĘTNOŚCI“

Natchnione momenty miłosne. Wstrząsające sceny. Porywający dramat dziennikarza, opętanego czarem uroczej przemysłniczki.

Początek seansów o godzinie 6-ej, w święta, soboty i niedziele o godzinie 4-ej.
Nadprogram: tygodnik dźwiękowy Foxa oraz aktualności krajowe.

MOWA PREZESA SŁAWKA

tego państwa, a później o jego prawach osobistych.

Jeżeli weźmiemy historję Polski, to pojęcie „rzeczypospolitej“, jako wspólnego dobra istniało w umysłach wszystkich lepszych synów naszej Ojczyzny, na przestrzeni długich wieków historii.

Ochotniczy wysiłek, jaki część społeczeństwa ponosiła na rzecz Państwa i jaki umiała mu dawać, jest dostatecznym dowodem, że
**BYŁO WŚRÓD NAS DOSYĆ LUDZI, KTÓRZY ROZUMIELI, ŻE PAŃSTWO JEST DOBREM WSPÓLNYM I ŻE NA RZECZ TEGO DOBRA TRZEBA PO-
NIEŚĆ OFIARĘ.**

W tym stosunku do państwa była też i strona szkodliwa: zanadto rozumiano sobie, że skoro jest to moje państwo, to wolno mi w niem czynić co mi się podoba. Kryła się tu tendencja anarchystyczna. Stał płynęło w konsekwencji zło.

Należy więc teraz tak życie państwa we zorganizować, ażeby to, co jest korzystne w stosunku obywatela do wspólnego dobra, jakim jest państwo, podnieść i rozwinąć, natomiast zabezpieczyć się przed skutkami anarchji, przed skutkami działalności ludzi złych.

Proszę państwa! Weźmy jako przykład gwarantującą, we wszystkich nowoczesnych konstytucjach swobodę słowa i swobodę prasy. Ta a la lettre stosowana formułka dała także niesłychane zdeprawowanie części prasy, że straciła ona cały swój sens, jaki ma jako środek porozumiewania się ludzi między sobą.

Tego zadania taka prasa dzisiaj nie spełnia, skoro nikt w słowo drukowane wierzyć nie może, skoro utarło się przekonanie, że dla znalezienia prawdy trzeba czytać dwa takie pisma o różnych stawieniach i wypośredkować sobie z nich prawdę. Obowiązkiem rządu jest bronić społeczeństwo przed okłamywaniem go przez taką prasę. Nie chce analizować, czy jest to łatwe, czy trudne — lecz przytaczam jako jeden z przykładów, do jakiego stopnia formułka prawne nie ograniczające nadużyła obraca się przeciw interesowi społeczeństwa, a nawet jednostki.

Przechodzę do drugiego zagadnienia. Największą trudność przy układaniu konstytucji stanowi znalezienie właściwej granicy, określającej zakres kompetencji ciała zbiorowego, jakim jest sejm i senat, a kompetencji Prezydenta i rządu. Powiem prosto:

JEDNOSTKA JAKO TAKA ZARÓWNO POD WZGLĘDEM PRAWNYM, JAK I WOBEC SWEGO WŁASNEGO SUMIENIA JEST BARDZIEJ ODPOWIE-

DZIAŁNA, NIŻ CIAŁO ZBIOROWE w którym każdy rozkłada lub wręcz przetrzuca większą część swojej odpowiedzialności na innych.

Kwestja znalezienia właśnie granicy między tem, co ma być przekazane ciału zbiorowemu, a tem, co stanowić ma kompetencję Prezydenta i ramy dla swobodnej pracy rządu stanowi istotnie najgłębszy problem ustroju.

Oto są zagadnienia, które będą musiały znaleźć odbicie w odpowiednich artykułach przyszłej konstytucji, a które

dzisiaj muszą być postawione przed oczyma całego społeczeństwa. Niezabezpieczenie Prezydentowi i rządowi odpowiednich praw, może stworzyć warunki, przy których interes państwa jako najwyższy interes zbiorowy, będzie doprowadzał niekiedy do konfliktów między ścisłym brzmieniem formuły prawnej, a dobrem Państwa.

Zbiorowość, jaką tworzy sejm i senat skłonna jest przeceniać swoją zdolność w tempie pracy i stąd istnieje u tych ciał zasadnicza tendencja, by wszystko

zatrzymać do swojej dyspozycji. Tymczasem tempo życia tego właśnie nie wytrzymuje. Jest ono szybsze i wymaga znacznie większej swobody w regulowaniu życia w Państwie przez dekrety Prezydenta i rozporządzenia rządu.

Ustawodawstwo powinno ustalać ramy formy porządku prawnego. Wtedy można osiągnąć z jednej strony to, że będzie ono bardziej nadażać za potrzebami państwowymi, a z drugiej strony powolność pracy izb nie będzie hamowała życia.

Będziemy musieli w najbliższym czasie PRZYSTĄPIĆ DO BARDZIEJ INTENSYWNEJ PRACY NAD KONSTYTUCJĄ

I z tego powodu zainteresowanie tem społeczeństwa wydaje mi się niesłychanie ważnem. Chodzi tutaj, powtarzam, o wytłumaczenie jednej tezy najważniejszej, o której mówiłem, że **PRAWA NASZE MUSZĄ BYĆ UKŁADANE TAK, BY ZABEZPIECZAŁY SWOBODNE I SPOKOJNE ŻYCIE PRZECIETNEGO OBYWATELA I CHRONIŁY GO PRZED DZIAŁALNOŚCIĄ JEDNOSTEK ZŁYCH,** a dawały jednocześnie Państwu siłę i zdolność do borykania się z wewnętrznymi i zewnętrznymi trudnościami.

Sowieckie związki zawodowe usuwają „niepewny“ element

Ryga, 1 czerwca.

W prasie sowieckiej ogłoszono ostateczne wyniki akcji oczyszczenia sowieckich związków zawodowych z elementów wrogich ustrojowi sowieckiemu.

Ogółem wydalono w przeciągu roku ze składu sowieckich związków zawodowych około 200.000 robotników pod zarzutem bądź to działalności kontrrewolucyjnej, bądź to oskarżonych o uprawianie opozycji wobec t. zw. „linji general-

nej partji komunistycznej“. W samej tylko Moskwie usunięto ze związków zawodowych ponad 20.000 robotników.

Charakterystycznym jest, że cała ta armja „nieprawomyślnych“ robotników pozbawiona jest możliwości otrzymania jakiegokolwiek bądź pracy, gdyż odnośnie władze sowieckie poczyniły w dokumentach tych robotników adnotacje, zakazujące przyjmowania do pracy.

Mussolini rozwiązuje stowarzyszenia katolickie.

Zatarg pomiędzy Watykanem a rządem faszystowskim zaostrza się

Rzym, 1 czerwca

Napreżona sytuacja między Watykanem a Kwirynalem wzmogła się jeszcze bardziej w ciągu ubiegłej niedzieli. Na skutek policyjnych zarządzeń ma być rozwiązany cały szereg stowarzyszeń katolickich na terenie całego państwa.

Clta del Vaticano, 1 czerwca
(Polska Agencja Telegraficzna)

„Osservatore Romano“ donosi, że papież zwołał dziś przebywających w Rzymie kardynałów, których poinformował o wydarzeniach ostatnich dni i o związku ich z układami loteryjskimi. Następnie Ojciec Święty zawiadomił zebranych o wydanych przez siebie zarządzeniach. Kardynałowie wyrazili swe całkowite odadanie i wierność Papieżowi oraz podporządkowanie się jego dyktawom.

„Osservatore Romano“ podaje, że na zarządzenie wyższych władz kościel-

nych zakazane zostały wszelkie procesje nazewnatrz kościołów.

★

Rzym, 1 czerwca
(Polska Agencja Telegraficzna)

Jak wynika z telegraficznych raportów nadawanych przez prefektów policji, rozwiązanie wszystkich stowarzyszeń młodzieży, które nie zależą bezpośrednio od narodowej partji faszystowskiej albo od stow. Balilla, zostało wykonane bez najmniejszego incydentu.

Muzułmanie bojkotują towary angielskie.

Bombaj, 1 czerwca.

Konferencja panindyjska mahometan przyjęła rezolucję, która stwierdza, że jeżeli rząd angielski nie uwzględni żądań panindyjskiej konferencji mahometan, mahometanie nie przyjmą żadnej konstytucji dla Indji.

W dalszym ciągu rezolucja porusza sprawę zajęć w Trypolisie, wypowiada się przeciwko wystąpieniom władz włoskich i zaleca bojkot towarów, pochodzących z Włoch.

ZRZESZENIE ARTYSTÓW TEATRÓW MIEJSKICH W ŁODZI

Rewja w teatrze **POPULARNYM „RAKIETA“** (ulica Ogrodowa 18, telefon 178-00)
Dziś powtórzenie premiery!
Wielkiego przeglądu przebojów w 2-ch częściach i 22-ch obrazach pod nazwą: **„Zaczynamy z Gierasieńskiem“**
Kasa zamawiań w teatrze Popularnym przy ul. Ogrodowej 18 (tel. 178-00) czynna od 10-ej do 1-ej i od 5-ej aż do rozpoczęcia przedstawienia.
Sala wentylowana specjalnie sprządzonymi maszynami
Codziennie 2 przedstawienia, początek o godz. 8-ej i 10-ej, w soboty, niedziele i święta o 6-ej, 8-ej i 10-ej. Ceny biletów od 1-go złotego do 4.50-ciu. Bilety ulgowe i pas-partout bezwzględnie nieważne. Wobec spodziewanego natłoku uprasza się o przychodzenie na wcześniejsze przedstawienia.

Zatrute źródła zamętu.

W jednym z opozycyjnych dzienników śląskich ukazała się przed kilku dniami wiadomość, jakoby w najbliższym czasie nastąpić miała w Polsce... inflacja i jakoby nad konkretnymi projektami tej inflacji już debatowano w łonie rządu, jako nad czemś, co będzie, co musi być zrealizowane... Oczywiście, fałszywa pogłoska została nie tylko odrzucona, ale pociągnięta za sobą zapewnienie odwrotne, t. j. że rząd, ani nikt z osób, odpowiedzialnych za losy państwa czy też poszczególnej dziedziny gospodarki państwowej, nie ma najmniejszego zamiaru przystąpić do tej samobójczej polityki inflacyjnej, a raczej, że zadaniem naczelnych rządu będzie utrzymanie stałej równowagi budżetowej i finansowej państwa bez względu na wszelkie okazy.

Równocześnie z tem ważnym zapewnieniem ukazał się oficjalny komunikat, że dziennik, który wydrukował tę wiadomość, pociągnięty będzie przez prokuratora do odpowiedzialności za szerzenie pogłosek, w wysokim stopniu szkodliwych dla państwa.

Po skonstatowaniu tych dwu rzeczy, a więc: 1) obaleniu fałszywej pogłoski i 2) pociągnięciu winnego do odpowiedzialności sądowej za złośliwe czy lekomyślnie szkodzenie interesowi publicznemu — zdawałoby się, że sprawa jest zakończona. Tymczasem tak jednak nie jest...

Prawdopodobnie w Anglii wiadomość o zamierzonej przez rząd inflacji funta nikogo by nie oburzyła i nie pociągnęłaby żadnych skutków karnych. Prościej wzruszonoby ramionami i sądzonoby powszechnie, że autor tej plotki zachorował umysłowo. U nas jednak w napiętej atmosferze, w chorobliwym usposobieniu społeczeństwa, wśród kryzysu, doskwierającego coraz silniej, wreszcie wobec faktu, że nima takiego głupstwa, którego by kiedys w Polsce za dawnych czasów nie zrobiono — tego rodzaju choćby najdotychczasowa pogłoska znalazła swój oddźwięk... I dlatego puszczenie tej sensacyjnej kaczki w prasie jest jakgdyby zatruciem studni, jakgdyby puszczeniem trującego gazu na nasze życie gospodarcze...

Trzeba jednak przyznać, że pogłoska, zanim dostała się na łamy dziennika opozycyjnego na Śląsku, już miała swoją historię, historię, zresztą typową dla narodzin w ostatnich czasach wielu szkodliwych, zabójczo szkodliwych nawet pogłosek. Robi się to zwykle tak:

a) rząd przeprowadza nagle pewne pociągnięcia rzeczowe lub też personalne, nie wyjaśniając od razu społeczeństwu czy to przez trybunę parlamentarną, czy też prasę, jaki jest cel tego posunięcia, jakie ewentualne jego skutki.

b) po kilku godzinach pojawiają się kawiarniane komentarze i pogłoski. Ludzie, którzy z zasady „wiedzą lepiej“ doskonale są poinformowani o treści i formie wszystkich rozmów pomiędzy Prezydentem a Premierem i znają tok najskrytszych myśli Marszałka Piłsudskiego. Po upływie doby w Warszawie już stworzyła się fama, wiadomość o 100% prawdziwości, oczywiście sensacyjna, bo pocóż byłoby się fatygować z komentarzami, gdyby nie zaprawić ich niesamowitym smakiem? Równocześnie pogłoska zaczyna się rozchodzić w kołach polskich, nawet blisko rządu, w kołach poważniejszej (personalnie) opozycji, urasta do potężnych rozmiarów,

przymierza się do niej wszystko, co jest prawdopodobne, a nawet prawdziwe.

c) w tym stanie rzeczy przychwytuje sensację jakiś zagraniczny korespondent, najczęściej Niemiec, tegi dziennikarz, odpowiednio wyinstruowany zarówno przez swą redakcję, jak i czynników politycznych. Telefonicznie idzie to do Berlina. Tam jeszcze bardziej ubarwia się wiadomość i daje się ją do prasy niemieckiej oraz posyła dalej w świat, przedewszystkiem do krajów anglosaskich, które wleści z Polski czerpią prawie wyłącznie ze źródeł niemieckich.

d) w Berlinie pilnuje starannie tych rzeczy kilku polskich dziennikarzy opozycyjnych. Ledwie coś podobnego ukazuje się w jakiejś niemieckiej gazecie, choćby prowincjonalnej, już się to podchwytuje, zabarwia jeszcze antyrządowo i telefonuje z powrotem do kraju.

Szczególnie Śląsk słynie z tej „dobrej“ obsługi dziennikarskiej. W redakcji katowickiej raz jeszcze na złość rządowi przyręcają coś do fałszywej wiadomości i — sprawa skończona...

e) wreszcie ze śląskiej prasy kłamstwo wędruje na cały kraj. Opozycyjne dzienniki wyrwywają sobie także fakcie i delektują się nimi. Odpowiedzialność? No, jest przecież świadek, jest podstawa, jest prawdziwy telefonogram z Katowic...

f) kiedys się to prostuje, kiedys się odwołuje, nawet sprawę jakąś wytocza. Cóż z tego, kiedy te wszystkie sprostowania nie są sensacyjne, nie wzbudzają tedy zupełnie zainteresowania... Pomiędzy wszelkich sprostowań setki tysięcy ludzi wierzą święcie temu, co kiedys przeczytali fałszywego, kłamliwego, niekiedy o ukrytej szkodliwej tendencji.

Trybem powyżej opisanym szła pogłoska o rzekomych inflacyjnych zamianach rządu polskiego. Wykryto ośrodek trucielewski w dzienniku śląskim, ale przedtem już zatrutowana była atmosfera opinii pocichutku, potajemnie w Warszawie. Jeden winny został wskazany palcem i pochwycony, ale wielu winnych dziś znów bezkarnie siedzi po kawiarniach i dalej mota kłamstwo, snuje nić szkodnictwa. Niema na to lekarstwa, niema środka zapobiegawczego, prócz sumienia obywatelskiego, wychowania ludzi w poszanowaniu dla prawdy i dla cudzej pracy i przekoń, w pogardzie dla wstrętnych chwytów w polityce i w życiu.

W Polsce jeszcze na to długo zaczekamy...

Czesław Oltaszewski.

Prowokacyjne demonstracje Stahlhelmu napiętnowane przez prasę francuską. — Burzycele pokoju podnoszą głowę.

Paryż, 1 czerwca. Wczorajsze manifestacje stahlhelmowców wywołały w dzisiejszej prasie paryskiej ożywione komentarze. Skrajne organy nacjonalistyczne atakują z tego powodu politykę porozumienia z Niemcami.

W dzienniku „La Action Francaise“ Charles Maurras oświadcza, że miejsce tych 150 tysięcy członków Stahlhelmu nie jest we Wrocławiu na Śląsku niemieckim, lecz „gdzieś w Polsce, w obozie koncentracyjnym, pod strażą milijon dobrych polaków“. Stahlhelmowcy na wolności prawie uzbrojeni, a żądający broni nie dlatego nie przygotowują ani dla Polski, ani dla Francji, ani dla Europy.

Dzienniki lewicowe mniej gwałtownie atakują stahlhelmowców, lecz zmuszone są przyznać również, że manifestacje ich oddały niedźwiedzią przysługę Niemcom. Mimowoli nasuwa się przypuszczenie, pisze radykalna „Ere Nouvelle“, że rząd niemiecki i Stahlhelm dążą do tego samego celu, mianowicie do przekreślenia traktatów i uwolnienia Niemiec od zobowiązań.

Mimowoli zmuszeni jesteśmy — pisać w dzienniku „Le Journal“ Saint Brice — myśleć o bezpieczeństwie, gdy buty stahlhelmowców prowokacyjnie wybijają takt. Niedawno jeszcze słyszano ten takt nad brzegami Renu, dziś nad Wisłą.

Niech Niemcy do siebie jedynie mają pretensję, gdy przekonają się, że nie takim sposobem przyczynia się do uzyskania pomocy finansowej, która, jak przyznają, jest im gwałtownie potrzebna do zlikwidowania kryzysu gospodarczego.

Wybory w okręgu Łódź-Miasto zatwierdzone przez Sąd Najwyższy.

Warszawa, 1 czerwca. Sąd Najwyższy rozpatrywał dziś rano protest organizacji monarchistycznej przeciwko rezultatowi wyborów do sejmiku w okręgu Łódź-Miasto.

Argumenty monarchistów zbijał adw. dr. Fichna, występując przeciwko protestowi.

Po dłuższej rozprawie sąd protest odrzucił i w ten sposób wybory w okręgu Łódź-Miasto są zatwierdzone ostatecznie. Następnie sąd postanowił odroczyć decyzję w sprawie protestów wyborczych dotyczących okręgu ciechanowskiego, a to celem uzupełnienia materiału.

Rejestracja cudzoziemców w Ameryce. Robotnicy zagraniczni pozbawieni będą pracy.

Detroit, 1 czerwca. Legislatura Stanu Michigan uchwaliła ustawę na mocy której wszyscy obcokrajowcy zamieszkali w tym stanie muszą się zarejestrować w biurach stanowej policji i przedstawić dowody, że w prawnym sposób dostali się do Stanów Zjednoczonych.

Ustawa ta, uchwalona na skutek tendencji władz emigracyjnych, które wobec bezrobocia chcą się czempredziej pozbyć imigrantów, przybyłych tutaj nielegalnie przez granice kanadyjską, grozi deportacją 100.000 ludzi w samym miesiącu Detroit.

Według powyższej uchwały żadna fabryka nie będzie mogła zatrudnić człowieka, który nie posiada karty rejestracyjnej. Ustawa daje obcokrajowcom 30 dni czasu na zarejestrowanie się.

Dziś strejkują kina warszawskie. Istnieje możliwość, że stolica będzie bez kina aż do jesieni.

Warszawa, 1 czerwca. Związek właścicieli teatrów świetlnych postanowił od dziś unieruchomić wszystkie kinematografy na znak protestu przeciwko zignorowaniu przez radę miejską wniosku magistratu o dalszą zniżkę podatku o 10 proc.

Zamknięcie kin może w ten sposób potrwać do czasu rozpatrzenia tej sprawy przez plenum rady miejskiej, czyli conajmniej do czwartku przyszłego tygodnia.

W razie gdyby rada miejska odrzu-

Posel rumuński w Belwederze odbył dłuższą naradę z Marsz. Piłsudskim.

Warszawa, 1 czerwca.

Dziś przed południem odbył Marszałek Piłsudski w Belwederze dłuższą naradę z nowoimianowanym rumuńskim posłem w Warszawie Bilciurescu. Marszałek Piłsudski przyjął w dniach najbliższych min. Zaleskiego, który zda p. Marszałkowi przebieg genewskiej sesji komitetu paneuropejskiego i Rady Ligi Narodów.

Cochet nie przybędzie do Warszawy.

Warszawa, 1 czerwca.

Dowiadujemy się, że Wojskowy Klub Sportowy „Legia“ otrzymał dziś zawiadomienie z Paryża, głoszące, iż tenisowy mistrz świata, Henryk Cochet, który wraz z reprezentacją paryskiego Racing - Clubu rozgrywać miał w końcu bieżącego tygodnia w Warszawie match tenisowy Legia — Racing - Club, z powodu zapalenia opłucnej przybyć do Polski nie może.

Racing - Club zawiadomił jednocześnie W. K. S. „Legię“, że po wyzdrowieniu Cocheta terenem pierwszych gier zagranicą będzie w każdym razie Warszawa.

Zawody Legia — Racing - Club zostają wobec tego odwołane.

Demonstracje bezrobotnych w Ameryce przeciw prezydentowi Hooverowi

Nowy Jork, 1 czerwca (Telegram własny).

Z Filadelfii donoszą, iż przed gmachem klubu „Union League“, gdzie znajdował się z wizytą prezydent Hoover,

zebrał się tłum bezrobotnych, który urządził demonstrację przeciw prezydentowi Stanów Zjednoczonych.

Demonstranci nosili transparenty z napisami: Żądamy chleba i pracy!

SPORT

Mecz Legja-Bar-Kochba został odwołany

Zapowiedziany na niedzielę mecz atletyczny w podnoszeniu ciężarów o mistrzostwo Polski, między drużyną stołecznej Legji a miejscową Bar-Kochbą nie doszedł do skutku, z powodu nieprzybycia Legji.

W niedzielę zjazd motocyklowy do Łodzi

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się wielki Zjazd Gwiazdzisty do Łodzi zorganizowany przez Ł. Klub Motocyklowy.

Impreza ta zapowiada się imponująco gdyż udział swój zgłosiły najlepsze kluby motocyklowe z całej Polski, przyczem niezwykle licznie reprezentowana będzie Legja warszawska.

Start może się odbyć najwcześniej w sobotę dnia 6 czerwca o godz. 12 z miejscowości obranej dowolnie przez uczestnika, zaś trasa nie może wynosić mniej niż 200 klm.

Meta będzie się znajdowała w Łodzi na Placu Wolności w dniu 7 czerwca od godz. 10-12.

Dla zwycięzców przygotowane są niezwykle cenne nagrody, zaś zawodnicy sklasyfikowani otrzymają plakiety pamiątkowe. Protektorat nad największą imprezą motocyklową w tym sezonie objeł p. Wojewoda Jaszczolt i gen. S. Małachowski.

Najbliższe mecze ligowe w kraju

W nadchodzący czwartek i niedzielę rozegra łódzka drużyna ligowa LKS dwa mecze we Lwowie o mistrzostwo. Mianowicie w czwartek zmierzy swe siły z Lechią, zaś w niedzielę z Czarnymi.

Pozatem odbędą się w całym kraju następujące mecze ligowe: W czwartek w Warszawie: Legja — Wisła, w Krakowie: Garbarnia — Polonia i w sobotę w Warszawie: Legja — Warszawianka, zaś w niedzielę w Warszawie Polonia — Połon i w Krakowie: Cracovia — Warta.

Echa pojedynku Petkiewicz-Kusociński

Niedzielny pojedynek naszych dwóch świetnych biegaczy Petkiewicza i Kusocińskiego zakończył się niemylm zwycięstwem. Jak wiadomo trasa biegu wynosiła 3 klm.

Po strzale startera prowadzenie objął Kusociński i dopiero na początku ostatniego okrążenia rozpoczęła się zacięta walka.

Petkiewicz minął z lewej strony Kusocińskiego i podobno go potrafił, na co ten zareagował zejściem z bieżni, tak że Petkiewicz ukończył bieg samotnie. Sędziowie początkowo uznali za zwycięzcę Kusocińskiego jednak wskutek licznych sprzeciwów bieg unieważnili.

Podobnie nieojojalna walka dwóch kolegów klubowych wywołała ogólny niesmak i oburzenie.

Spotkania o mistrzostwo klasy A.

Z okazji święta odbędą się w czwartek następujące mecze o mistrzostwo kl. A.: WKS — Orkan, Strzelec, ŁTSG — PTC., Turyści — LKS. Ib i Hakoah — KKS., zaś w niedzielę: ŁTSG — Strzelec, Turyści — Orkan, Widzew — LKS. Ib, PTC — WKS.

Zawody lekkoatletyczne o odznakę P. Z. L. A.

W nadchodzący czwartek odbędzie się inauguracja boiska lekkoatletycznego Turu przy ul. Letniej oddanego do dyspozycji ŁOZLA, zawodami o odznakę.

Jednocześnie na Stadionie Widz, Manufaktury odbędą się zawody o mistrzostwo lekkoatletyczne klasy C dla pań.

Mord po pogrzebie.

Sprawcy tajemniczej zbrodni osadzeni w więzieniu

Władysław Piotrowski, powracając z pogrzebu swego przyjaciela w Łagiewnikach, zaprosił do siebie kilkanaście osób, które również brały udział w smutnej uroczystości.

Znajomi ci przesiadzieli u Piotrowskiego (mieszkał on w osadzie Podole pod Łodzią) do późnego wieczoru. Piotrowski podejmował ich wódką i zakąskami, czem całe towarzystwo raczyło się bardzo obficie.

Około godziny 10-ej część z pośród uczestników libacji udała się do swych mieszkań, pozostałym zaś Piotrowski zaofiarował nocleg u siebie.

Po pewnym czasie gospodarz ten i goście, którzy u niego pozostali, udali się na spoczynek.

Około godziny 12-ej na podwórzu rozległy się przeraźliwe krzyki:

Ratujcie! Mordują!

Kilku z pośród gości, zbudzonych ze snu, wybiegło na podwórze. Ujrzeni oni jakiegoś mężczyznę, leżącego na ziemi w kałuży krwi. Napastnicy w międzyczasie zdolali już zbiec.

Rannego przeniesiono do zagrody. Wezwany lekarz zdolał ju żytko stwierdzić zgon.

Zamordowanym okazał się Władysław Girszon, gospodarz miejscowy. — Otrzymał on kilka ciosów w głowę, za-

danych jakimś tępym narzędziem. O zbrodni, zameldowano natychmiast policji.

Wdrożono śledztwo, które trwało szereg tygodni. W rezultacie policja doszła do wniosku, że sprawcami zbrodni byli Władysław Kosiewicz i Jan Becht, którzy krytyczną noc spędzili w zagrodzie Piotrowskiego. Mieli oni w nocy wyjść na przechadzkę, w czasie której spotkali Girszona i rozprawili się z nim.

Kosiewicz, jak stwierdzono, oddawna już groził zemstą Girszonowi, gdyż ten doniósł policji, że jego rodzice nielegalnie handlują wódką. Becht, będący przyjacielem Kosiewicza, miał mu zaofiarować pomoc w dokonaniu zemsty.

Kosiewicz i Becht nie przyznali się do winy.

Władze osadziły ich jednak w więzieniu.

Wczoraj obaj wieśniacy stanęli przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Arnolda, w asyście sędziów Hallckiego, Oskarżał prokurator Deczyński.

Do sprawy zawezwano przeszło 30-tu świadków. Ze względu na to, że nie stawili się jeden z głównych świadków, Urbaniakówna, sąd, na wniosek obrońcy adw. Wilanowskiego, sprawę odroczył. (as)

Czerwony kur na wsi.

8 osób rannych. — Straty wynoszą przeszło 100.000 złotych

Wczoraj na terenie województwa łódzkiego znów zanotowano katastrofalny pożar. W godzinach wieczornych zapalił się tartak we wsi Zagliny (pow. łaski), stanowiący własność braci Śniadów i Szczęsnego. Ogień natrafiając na łatwopalne materiały, rozszerzał się z gwałtowną szybkością. Miejscowa drużyna na straży która po kilkunastu minutach znalazła się na posterunku, nie mogła opanować sytuacji i zwróciła się z prośbą o pomoc do pobliskich osad. Zanim przybyły drużyny strażackie z tych miejscowości, stanęło w ogniu kilka zagród. Mieszkańcy zagród tych nawet nie zdążyli uratować swego ruchomego do-

bytku.

Po pięciogodzinnej akcji ratunkowej ogień wreszcie ugaszono. Z tartaku nie pozostało nawet śladu. Spłonęły również całkowicie dwie zagrody oraz kilka budynków gospodarskich. W czasie gaszenia ognia czterej strażacy i czterej gospodarze doznali bardzo dotkliwych poparzeń. Wezwano do nich z Łasku lekarza, który im udzielił pomocy. Jednego ze strażaków w groźnym stanie przewieziono do szpitala.

Przyczyną pożaru, jak ustalono, było nieostrożne obchodzenie się z ogniem. Straty wynoszą przeszło 100 tysięcy złotych. (d)

Tragiczna śmierć w dole kloacznym.

Wczoraj około bodżyny 10-ej rano w domu przy ul. Korzeniowskiego 9 wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 5-letni Jan Włodarczyk, syn lokatora tej kamienicy.

Włodarczyk wraz z kilku rówieśnikami bawił się na podwórzu, w pobliżu dołu biologicznego, niezabezpieczonego należycie przez dozorcę. Wpewnej chwili, gdy chłopcy bawili się w gonitwę i Włodarczyk uciekał przed jakimś kolegą, rozległ się nagle rozpaczliwy krzyk. Okazało się, że nieszczęsny Janek wpadł do jamy kloaczej i pograżył się aż po szyję w nieczystościach.

Chłopcy, świadkowie wypadku, sprwadzili dozorcę i kilku lokatorów. Dozorca daremnie starał się uratować nieszczęsnego chłopca.

Włodarczyk w międzyczasie pogra-

żył się całkowicie w nieczystościach i gdy go po pewnym czasie wydobyto na powierzchnię, nie dawał już żadnych oznak życia.

Zaalarmowany lekarz pogotowia stwierdził zgon. Zwłokę chłopca zabezpieczono na miejscu do zejścia władz sądowo-policyjnych, które mają ustalić, kto ponosi winę za tragiczny wypadek. (d)

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID“

NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych. 100 proc. kolorów 100 proc. dźwięków 100 proc. rewji

Cud filmu śpiewno-dźwiękowego w naturalnych kolorach, wykonanych udoskonalonym, jedynym systemem „Technicolor“

„Tancerka Cilly“

Promienny, pełen uroków wiosny i miłości dramat z udziałem wszechświatowej sławy baletki

Marilyn Miller w roli tytułowej
Florenz Ziegfield Revue.

Początek seansów o 6-ej. Ceny miejsc: zł. 1.50, 2 i 2.50.—Aparatura dźwiękowa Western Electric. — Sala chłodzona i wentylowana. — Uwaga: Bilety (na kupony) ulgowe zł. 1 na wszystkie miejsca.

Pabjanice.

CHÓR IM. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.

Dawny chór Związku Legionistów wyodrębnił się z macierzystej organizacji i utworzył chór samodzielny p. nazwą im. Marszałka Piłsudskiego.

Onegdaj odbyło się organizacyjne zebranie członków chóru, na którym przyjęto statut i wybrano Zarząd.

Przewodniczącym Zarządu został p. Jan Koziaara.

ŚWIĘTO DZIECKA.

Komitet Święta Dziecka z p. ławnikiem Dąbrowskim, jako przewodniczącym na cele ustalił, że Święto Dziecka w Pabjanicach odbędzie się 20 czerwca i związane będzie z zakończeniem roku szkolnego.

TAJEMNICZE ZWŁOKI.

Onegdaj przy drodze wiodącej z Zelo wa do Kurówka pod Łaskiem znaleziono w rowie zwłoki mężczyzny. Okazało się, że jest to Józef Kras, zamieszkały we wsi Kurówka.

Policja zabezpieczyła zwłoki doprzycia władz sądowo-lekarskich.

Z PARTJI PRACY.

Na onegdajszym posiedzeniu miejscowej Partji Pracy postanowiono w najbliższym czasie zorganizować wiec sprawozdawczy z udziałem posłów i senatorów.

Omawiano następnie sprawę dokonywaną przez Urząd Wojewódzki skreślenia w budżecie m. Pabjanic.

W tej sprawie postanowiono wysłać do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jaknajenergiczniejszy protest, przeciw skreśleniu subwencji na Seminarjum Nauczycielskie i Ochronę Katolicką, uważając to skreślenie za bezwzględny cios w dwie najpoważniejsze instytucje m. Pabjanic.

Tomaszów-Mazowiecki.

STREJK FARMACEUTÓW W KASIE CHORYCH ZLIKWIDOWANY.

Trwający od trzech tygodni w tutejszej Kasie chorych strejk farmaceutów i pracowników aptekarskich został w dniu onegdajszym zlikwidowany przez p. komisarza Łopuszańskiego który przyznał warunki płacy określone przez strejkujących.

Nowoopracowane stawki poborów dla tych pracowników zostały już zatwierdzone przez Okręgowy Związek Kas Chorych.

Z TEATRU.

Dziś, we wtorek w sali kina „Odeon“ odbędzie się gościnny występ słynnej artystki Lidji Potockiej wraz z jej znakomitym zespołem.

Emigracja do Angoli

dostępna tylko dla zamożnych

Władze portugalskie wydały świeżo ostre zarządzenia w celu utrudnienia imigracji do Angoli. Na mocy tych zarządzeń, każdy imigrant (głowa rodziny) winien złożyć w depozycie przy wjeździe do Angoli w urzędzie portowym 40 funtów szterlingów za siebie oraz po 20 funtów szterl. za każdego członka rodziny — na koszty powrotnej podróży do kraju pochodzenia, na wypadek, gdy rodzina nie będzie mogła znaleźć w Angoli dostatecznych środków utrzymania. Sumy depozytowe będą zwracane albo przy ostatecznym dobrowolnym opuszczeniu Angoli, albo po nabyciu obywatelstwa portugalskiego, albo też będą zwracane spadkobiercom na wypadek śmierci imigranta.

Prócz tego każdy mężczyzna w wieku ponad 16 lat, oraz każda pełnoletnia kobieta obowiązani są składać za prawo pobytu w Angoli rocznie określone sumy, które ulegną zwrotowi dopiero po 5-letnim pobycie w Angoli.

Zarządzenia powyższe uniemożliwiają prawie całkowicie emigrację do Angoli z Polski, gdyż jest tak kosztowna, iż staje się dostępna tylko dla ludzi zamożniejszych.

Lekarz-dentysta

F. Horowicz-Kopciowska
ordynuje codziennie od g. 9-ej do 2-ej.
Moniuszki № 5, tel. 106-38.

Czerwiec 2 WTOREK	Dziś Marcelina	
	Jutro Erazma B. M.	
	Wschód słońca	3.21
	Zachód słońca	7.46
	Wschód księżycy	10.59
	Zachód księżycy	4.26
	Długość dnia	15.25
	Przybyło dnia	8.02

Pobór rocznika 1910

Kto ma się stawić dziś

Dziś, we wtorek, dnia 2 czerwca r. b. t. j. w 24 dniu poboru ogólnego, powinni się stawić:

przed komisją poborową Nr. 1 (ul. Zakątna Nr. 82)

mężczyźni rocznika 1910, zamieszkali na terenie V-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: L. N.

przed komisją poborową Nr. 2 (ul. Ogrodowa Nr. 34)

mężczyźni rocznika 1910, zamieszkali na terenie IV-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: P. R.

przed komisją poborową Nr. 3 (Al. Kościuszki Nr. 21)

mężczyźni rocznika 1911, 1912 i 1913 (ochotnicy), zamieszkali na terenach: II, III, V, VIII, IX i XI komisariatów policji państwowej.

Choroby zakaźne

Zanotowano 26 przypadków

W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od dnia 24 do 30 maja r. b., zgłoszono do wydziału zdrowotności publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 9 wypadków (w tygodniu poprzednim 4 przypadki), błonica 9 przypadków (15), błonica 3 przypadki (16), odra 1 przypadek (4), róża 2 przypadki (5), gorączka płożowa 2 przypadki (8).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 26 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 53 przypadków.

Nieostrożny szofer

spowodował katastrofę i uciekł

Wczoraj w godzinach rannych na szosie Poddębice — Gostków zderzyło się jakieś auto prywatne z wozem, którym jechali małżonkowie Helena i Wincenty Rau, mieszkający w Poddębicach. Szofer, jadąc z wielką szybkością, nie stosował się do przepisów i wpadł z tyłu na zderzającą w tym samym kierunku wóz. Wypadek ten pociągnął za sobą tragiczne skutki. Rauowie zostali przygnieceni wozem, który stoczył się do rowu. Szofer nie pospieszył im nawet z pomocą i szybko odjechał, obawiając się widocznie odpowiedzialności karnej.

Po pewnym czasie rannymi zaopiekowali się jacyś wieśniacy, którzy sprawę dzili policji.

Rauowie, jak się okazało, doznali ciężkich uszkodzeń cielesnych. Przewieziono ich do szpitala.

Policji udało się ustalić, iż sprawca zderzenia jechał autem, zarejestrowanym w Łodzi. Śledztwo trwa. (d.)

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: J. Koprowskiego (Nowomiejska 15), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56), M. Rozenbluma (Cegielniana 12), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), J. Kłupta (Kątna 54), L. Czyskiego (Rokicińska 53).

ŁÓDŹ SZALEJE W RAKIECIE.

Rewia teatrów miejskich pod nazwą „Rakietka” (w teatrze Popularnym, ul. Ogrodowa 18) dziś prezentuje po raz 3-ci i 4-ty wielki przegląd przebojów w 2-ch częściach i 22 obrazach, pod frającym tytułem „Zaczynamy z Gierasieńskim”. Wykonawcy: Gierasieński, Żelaska, Bolcio Kamiński, Garelikówna, Łopek Boruński, Balcerakówna, Chrzanowski, Urbański, Skorański i wielu innych.

W rewelacyjnym tem widowisku występuje 12 Ryglar - Girls, oraz świetna para baletowa Fabian — Popielewska.

Rewię napisali: A. Włast, K. Tom, Stanfeld, A. Tur, Orłan, Dr. Pietraszek i K. Brzeski. Muzyka S. Górskiej, K. Oberfelda, L. Boruńskiego i kompozytorów zagranicznych.

Upałów więcej nie będzie.

Wczorajsza burza wyrządziła wiele szkód. —

Zalane piwnice i suteryny w śródmieściu.

I.I.M. przepowiada trwałą zmianę pogody.

Po kilku dniach tropikalnych upałów gdy temperatura dochodziła do 41 stopni, nareszcie wczoraj spadł upragniony przez wszystkich deszcz. Już onegdaj po południu zaczęło się poważnie chmuryć, jednakże wielka chmura przeszła bokiem i deszcz spadł poza miastem.

Przepowiednie PIM-a brzmiały w ten sposób, że należy spodziewać się burzy, jednakże najprawdopodobniej burza ta będzie charakteru termicznego, t. zn. nie oczyści powietrza i nie spowoduje ochłodzenia. Z utęsknieniem oczekiwali wszyscy deszczu.

Wczoraj od samego rana chmurzyło się bardzo poważnie. Temperatura utrzymywała się na wysokim poziomie, o godz. 8 rano termometry wskazywały w słońcu 30 stopni. W południe zanotowano 37 stopni. Wreszcie o godz. 3 zagrział pierwszy piorun i bezpośrednio po tem zaczął padać gwałtowny deszcz. Burza była stosunkowo łagodna. Na tomiast deszcz zamienił się w prawdziwą ulewę, która trwała blisko dwie godziny. Cały szereg ulic zalany został wodą. Najmniej oczywiście ucierpiała ulica Piotrkowska, na której, po jej skanalizowaniu, spływające strumienie wody miały ujście w kanałach burzowych.

Tylko w jednym domu, przy ulicy Piotrkowskiej 56

ulewa wyrządziła bardzo poważne straty.

W domu tym mieści się skład tapet firmy Działoszyński, która poza sklepem posiada również magazyny w piwnicach. Wskutek wadliwego skanalizowania wnętrza domu, spływająca woda nie miała ujścia i z ustępu skierowała się do

piwnic, zajmowanych przez firmę. W piwnicach nagromadzone były role papierowych tapet, które uległy całkowitemu niemal zniszczeniu. Zalew wody był tak wielki, że

musiano wezwać straż ogniową, która przez dłuższy czas pracowała nad wypompowywaniem wody z piwnic. Po za bowiem stratami poniesionymi przez firmę, istniała obawa podmycia fundamentów. Straty, jakie poniosła firma Działoszyński, nie są jeszcze obliczone, są jednak dość poważne.

Na bocznych ulicach ulewa wyrządziła jeszcze dotkliwsze szkody, zalewając całe suteryny i piwnice.

Z ulic śródmieścia szczególnie dotkliwie ucierpiała Śródmiejska.

Natomiast na przedmieściach zalane zostały wodą niemal wszystkie mieszkania mieszczące się w suterynach.

Okolo godziny 5-ej po poł. deszcz przestał padać. Termometr wskazywał jednak 25 stopni. Dopiero okolo godz. 7 wieczorem nastąpiło nieznaczne ochłodzenie i zaczął znów padać deszcz, tym razem jednak drobny.

Według dalszych przepowiedni PIM-a istnieje możliwość, iż upały nie powrócą już, w każdym bądź razie nie osiągną tych granic, jak w ciągu dni ostatnich. Nastąpiła bowiem zmiana kierunku wiatru. Co się tyczy deszczów, instytut meteorologiczny przepowiada, że od czasu do czasu będziemy mieli burze termiczne, podobne do wczorajszej, o małych wyładowaniach atmosferycznych.

Jak zapowiada się wobec tego lato — trudno narazie przewidzieć. O ile

utrzyma się nowy kierunek wiatrów, nie będzie ono zbyt gorące. W razie jednak zmiany i przyjścia znów wiatrów zachodnich — lato będzie upalne. Te okoliczności zależne są całkowicie niemal od kierunku wiatrów morskich, które wywierają wielki wpływ na pogodę lądową. (-is)

AMERYKA

ŚRODKOWA

dostarcza najlepszą kawę. Meinla środkowo-amerykańskie mieszanki kawy są ogólnie cenione.

Juljusz Meinl

Przeszło 11 milj. zł.

na zasiłki dla bezrobotnych w czerwcu

Onegdaj odbyło się posiedzenie zarządu głównego Funduszu Bezrobocia pod przewodnictwem wiceministra pracy i opieki społecznej, p. T. Szubartowicza. Przyjęto przedstawiony przez komisję budżetową preliminarz budżetowy F. B. na miesiąc czerwiec b. r.

Po stronie wpływów preliminarz ten przewiduje m. in. kwotę 2.200.000 zł. z tytułu wkładek zakładów pracy z ubezpieczonych robotników. Po stronie wydatków preliminarz przewiduje na zasiłki ustawowe dla bezrobotnych robotników kwotę 11.340.000 zł., na koszty ich przejazdów 4.100 zł., na wynagrodzenie dla instytucji zastępczych F. B. 200.000 zł. i t. d.

Według przewidywań uprawnionych do korzystania z zasiłków ustawowych w m. czerwcu będzie około 150.000 bezrobotnych.

Z pomocą bezrobotnym

śpieszy p. wojewoda łódzki

Dowiadujemy się, że na skutek usilnych, od dłuższego czasu trwających, starań u rządu, p. wojewoda łódzki w dniu wczorajszym uzyskał możliwość przyjścia z pomocą bezrobotnym w formie udzielenia samorządom pewnych kredytów na zwiększenie stanu zatrudnienia robotników sezonowych na robotach publicznych i kanalizacyjnych.

Przewidywane jest objęcie tą akcją większych ośrodków miejskich przemysłowych, jak m. Łódź, Piotrków, Tomaszów Mazowiecki, Zgierz, Pabjanice i Radomsko.

Pierwsze domy

budowane przez Z. U. P. U.

Pierwsza seria domów mieszkalnych dla pracowników umysłowych i robotników, wybudowana przez zakład ubezp. prac. umysłowych zostanie oddana do użytku już w lecie r. b. Rada zarządzająca stowarzyszenia budowlano-mieszkanicowego zakładów ubezp. społecznych ustaliła wytyczne, na jakich zakłady winny oprócz kalkulacji, czynszu w tych domach.

Program budowy III serii budynków (II seria buduje się obecnie) przewiduje wzniesienie w ciągu roku 1932—33 szeregu budynków w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Bydgoszczy, Poznaniu, Lublinie oraz na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim kosztem 44 i pół milj. zł.

Zabrakło wody sodowej

Od soboty ubiegłego tygodnia dał się odczuć w mieście brak wody sodowej z powodu wielkiego zapotrzebowania.

Wszystkie fabryki wody pracowały na trzy zmiany i nie mogły nadażyć zamówieniom. Odbiorcy przybyli tłumnie do fabryki i zabierali balony dorożkami na miejsce sprzedaży. (b.)

Demonstracje bezrobotnych.

Domagają się zatrudnienia przy budowie kanalizacji.

Wczoraj rano przed gmachem wydziału kanalizacji przy ul. Narutowicza zebrała się duża ilość bezrobotnych robotników kanalizacyjnych.

Bezrobotni domagali się zatrudnienia w roku bieżącym tej samej ilości robotników na robotach kanalizacyjnych, co w roku ubiegłym i na ten sam okres czasu. Delegacji, którą demonstranci wysłali do wydziału kanalizacji oświadczone, że magistrat w roku bieżącym posiada fundusze tylko na zatrudnienie bezrobotnych w wydziałach plantacji i komunikacji w tej samej ilości co w roku ubiegłym, lecz

na 3 dni w tygodniu. Co zaś dotyczy robotników kanalizacyjnych, zostanie zatrudnionych tylko 500 osób, gdyż na taki kontyngent magistrat otrzymał fundusze.

Odpowiedź ta nie zadowolila demonstrantów, którzy poczęli wznosić okrzyki przeciwko magistratowi. Wówczas od działy policji rozproszyli zebranych przed gmachem bezrobotnych. Poza tem bezrobotni zbierali się jeszcze na ul. Ogrodowej i Placu Wolności, lecz wszędzie skonsygnowana policja rozpraszała demonstrantów. (b)

Strejk autobusów

zadecydowany w całym kraju, oprócz Łodzi

Wczoraj wróciła do Łodzi delegacja właścicieli autobusów, która brała udział w warszawskim kongresie. Kongres uchwalił jako protest przeciwko podatkowi drogowemu całkowite wstrzymanie komunikacji autobusowej na terenie całego państwa. Dowiadujemy się, że na terenie województwa łódzkiego ścierają się z sobą dwa obozy właścicieli autobusów.

Podczas gdy jedni, zgodnie z uchwałą kongresu, gotowi są unieruchomić swe przedsiębiorstwa, inna grupa uważa środek ten za zbyt radykalny i przeciw-

stawia się temu wszelkimi środkami.

Przeciwnicy uchwały kongresu domagają się przeprowadzenia akcji na terenie parlamentarnym przy usilnym zainteresowaniu tą sprawą posłów wszystkich obozów, następnie domagają się przedstawienia całej sprawy p. Prezydentowi Rzplitej. Od rezultatu tych usiłowań uzależniają dalsze kroki. W najbliższych dniach spodziewana jest deklaracja przedsiębiorców, niesolidaryzujących się z uchwałami kongresu komunikacji autobusowej. (b.)

W dniu 31 maja 1931 roku po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zgasła w kwiecie lat 38, nasza najukochańsza żona, matka, siostra i teściowa

IDA z GUSÓW WINDOWA

Wyrowadzenie drogi nam zwłok nastąpi we wtorek dnia 2 czerwca o godz. 10 rano z domu żałoby „Cegielnia Stoki” do kaplicy przedpożrebowej na Starym Cmentarzu Ewangelików w Łodzi.

Pogrzeb nastąpi w środę dnia 3 czerwca o godz. 4.30 po południu. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych pogrzeżeni w głębokim smutku

Mąż, dzieci, siostry i zięć.

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj we wtorek i w środę ostatnie dwa powtórzenia powodzeniowej, interesującej komedji Kazimierza Leczyckiego „Sztuba”. — Ceny najniższe.

Występy Teatru Polskiego z Warszawy w Teatrze Miejskim.

Zespół artystów Teatru Polskiego pod dyktando A. Szymanowskiego zjeżdża w czwartek do Łodzi, wystawiając kilka razy wesołą komedję Marjusa Maszyńskiego „Koniec i początek”, która w stolicy zdobyła wielki sukces. W jednej z ról popisowych autor, popularny artysta warszawski Marjusz Maszyński.

TEATR KAMERALNY.

Z powodu choroby reżysera J. Leśniewskiego, premiera wesołej farsy „Oj męczyni, męczyni” zostaje przesunięta na kilka dni.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Dzisiaj codziennie o godzinie 9-ej wieczorem ścigają tłumy łodzian do sympatycznego Teatru Letniego w Parku Staszica bawiąc się doskonale na szlagierowej wesołej rewii „Jazda na wystawę”. Nowe atrakcje, jak: ewolucje taneczne świeżo zaangażowanej świetnej pary baletowej Ostrowski i Topolnicka, dalej śpiewaczka Sława Orłowska, trio taneczne: Szmar — Bargielska — Szmarówna oraz udział najlepszych sił łódzkich: Horeckiej, Jakubińskiej, Krzywickiej, Marciniowskiej, Woskowskiej, Butkiewicz, Matuszkiewicz, Mrozińskiego, Szuberta, Śliwińskiego, Tarkiewicza, Wasieła, Woskowskiego, Zonera i in., składają się na całość tego atrakcyjnego programu.

DZIS DRUGI I OSTATNI WYSTĘP CHÓRU DANA.

Artyści w dniu wczorajszym na pierwszym swoim koncercie w Filharmonii odnieśli niebawmy sukces artystyczny. Rozentuzjowana i zachwycona publiczność darzyła znakomitych wykonawców rzeszami oklaskami, domagając się wciąż bisów. Dzisiaj we wtorek odbędzie się drugi i ostatni występ sławnego chóru polskiego rewersów Dana oraz znakomitej jazzowej orkiestry pod dyktando ulubieńca publiczności Henryka Gołda. Udział biorą również St. Petersburski oraz artysta teatru „Qui-Pro-Quo” Niusia Nobisówna. Początek o godzinie 8.30 wiecz.

ŚWIĘTO SPORTOWE GIMNAZJÓW TOW. ŻYD. SZKÓŁ ŚREDNICH W ŁODZI.

Trzy gimnazja tow. żydowskich szkół średnich w Łodzi urządzają jutro, w środę, dnia 3-go czerwca święto sportowe dla swoich uczniów i uczenie. Rano zbiorą się uczniowie na swoim placu sportowym przy Al. Anstadta. Stąd wyruszą ze sztandarami i orkiestrami pod dyktando przez ul. Pomorską, Piłsudskiego, Północną, Nowomiejską, Plac Wolności, Piotrkowską, Narutowicza, Plac Dąbrowskiego, Cegielińską na Magistraacką do gmachów szkolnych gdzie pochód będzie rozwiązany.

O godzinie 15.30 odbędzie się na placu sportowym w Helenowie popis gimnastyczno-sportowy uczniów i uczenie tych 3-oh gimnazjów.

W razie deszczu święto przeniesione będzie na poniedziałek, dnia 8-go czerwca.

ZGROMADZENIE RODZICÓW.

Z inicjatywy Zrzeszenia kobiet żydowskich W.I.Z.O. odbędzie się w środę dnia 3-go b. m. o godzinie 9-ej wieczorem zgromadzenie rodziców na którym pp. d-rowsa Szawcercowa, B. Spektorowa oraz dr. A. Tartakower i in. Zielinski wygłoszą przemówienia na temat „U progu nowego roku szkolnego”.

Zebrań to ma na celu dać w pierwszym rzędzie odpowiedź na palące pytanie: Do jakiej szkoły posłać dziecko?

Zgromadzenie odbędzie się w sali obrad W.I.Z.O., ul. Sienkiewicza Nr. 26. — Wstęp dla wszystkich.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO.

Czerwcowy numer „Ilustrowanego Polskiego Manchesteru” przynosi cały szereg ciekawych artykułów, poruszających najżywniejsze sprawy społeczne, gospodarcze i kulturalne następujących autorów: Prof. dr. Bałabana, dr. F. Frydmana, Tadeusza Górskiego, dr. Z. Elenberga, adw. Z. Lewartowicza, starosty Aleksandra Rzewskiego, N. Szpeła, Oskara Bermana, Iliji Erenburga, Eli Baruchina i wielu innych. Numer jest bogato ilustrowany i estetycznie wydany.

RECEPTY NA SZPARAGI.

Szparagi po obywatelsku. Szparagi cienko strugać, szybko plukać, w wiązki związać, w lekko osolonej wodzie zasztawić i na miękko ugotować, uważając, by główki się nie uszkodziły — W międzyczasie rozpuścić się 50 g. masła na 1 kg. szparagów, dodaje się 2 łyżki maki, rozprowadza zasmażkę woda od szparagów i gotuje ją tak długo, dopóki sos nie będzie gładki i gęsty. Na końcu dodaje się do sosu 1 żółtko, soku cytrynowego według upodobania oraz dla lepszego smaku 8—10 kropeł przyprawy Maggię i podaje go do poprzednio na półmisku przyrządzonych szparagów.

Szparagi w sosie śmietankowym. Do 1 kg. szparagów bierze się jedną czwartą litra śmietany, do której dodaje się 2 żółtka, sok z połowy cytryny trochę pieprzu soli 30 g. masła, łyżeczkę kartoflanej maki, filiżankę wody od szparagów oraz 6—8 kropeł przyprawy Maggię i ubija się wszystko razem w garnku na ogniu aż do zagotowania. Świeżo przyrządzonym sosem polewa się szparagi i podaje się je zaraz do stołu.

Uporczywe zaparcia stolca, katary grubej kiszki, zastój w kiszki, wzdęcia, bóle w boku, przechodzą przy użyciu rano i wieczór po szklance naturalnej wody gorzkiej „Franciszka - Józefa”. Zadać w aptekach i drog

Cała wieś spłonęła.

Z dymem poszło kilkadziesiąt zabudowań. — Chłopiec, żywcem spalony.

Nocy wczorajszej we wsi Gręby pod Radomskiem wybuchł pożar w zagrodzie Kobędzi Antoniego. Ogień wybuchł w czasie, gdy cała ludność wioski pogrążona była we śnie i zaczął się szybko rozszerzać. Gdy obudzeni mieszkańcy przystąpili do ratowania mienia, pożar objął już 16 zagród stanowiących całą wieś, tak że w wielu domach nie zdołano uratować nawet ruchomości mieszkaniowych i pościeli.

Po 11 godzinach pożar strawiłszy wszystkie niemal zabudowania wioski, z wyjątkiem kilku zagród stojących na u-

boczu, został opanowany. Jak ustalono spłonęło doszczętnie 16 domów mieszkalnych, 24 stodoły, 17 obór, kilkanaście szop, maszyny rolnicze, urządzenia mieszkaniowe, 32 krowy, 11 koni, kilkadziesiąt sztuk nierogacizny oraz kilka tysięcy sztuk drobiu.

W jednej z chat spalił się żywcem pozostawiony przez zapomnienie 1 i pół roczny Jędrzejczak Michał, pozatem odniosło cięższe poparzenia 7 osób, które przewieziono do szpitala. Straty wynoszą około 350.000 zł. Przyczyny pożaru narażenie nie ustalono. (a).

Tajemnice gabinetów małej kawiarenki.

Właściciele lokalu znaleźli się przed sądem.

Niewielka kawiarenka przy ulicy 6-go Sierpnia 44 w ubiegłym roku cieszyła się bardzo dużą frekwencją. Lokal ten odwiedzali nietylko okoliczni mieszkańcy, ale i wytworni panowie z śródmieścia, którzy późnym wieczorem zajeżdżali taksówkami i dorożkami. Powodzenie jakim cieszyła się mała kawiarenka nie uszło uwagi władz. Policja zaczęła podejrzewać właścicieli lokalu, iż wprawdzie w swej kawiarni jakieś atrakcje kolidujące z kodeksem karnym.

Wydelegowano kilku wywiadowców, którzy poddali lokal ścisłej obserwacji. Stwierdzili oni, że właścicielka lokalu, Franciszka Wasikowa czerpie zyski głównie z

nierządu, uprawianego w zacisznych gabinetach kawiarni.

Gabinety te zdobyły sobie w pewnych sferach dużą popularność i stale cieszyły się frekwencją.

Ktoregoś wieczoru policja nieoczekiwanie dokonała rewizji w całym lokalu. Wszystkie gabinety okazały się zajęte. Policja stwierdziła, iż znajdowały się w nich młode pary. Parki te dowiedzia-

ły się o niemiłej wizycie policji, chciały się ulotnić, lecz je zatrzymano i wylegitymowano.

W wyniku przeprowadzonej rewizji Wasikowa i niejaki Snopczyński pociągnięci zostali do odpowiedzialności karnej za

tolerowanie w swym lokalu nierządu.

Wasikowa i Snopczyński tłumaczyli się, że nie wiedzieli, co się odbywa w gabinetach i nie mogli kontrolować swych gości, którym musieli pozostawić zupełną swobodę.

Wasikowa i Snopczyński stanęli przed sądem i zostali skazani po 500 zł. grzywny, a w razie niemożności zapłacenia po dwa miesiące aresztu.

Niezadowoleni z wyroku Wasikowa i Snopczyński złożyli apelację i wczoraj sprawa ta znalazła się na wokandzie wydziału odwoławczego sądu okręgowego pod przewodnictwem sędziego Wileckiego w asyście sędziów Balickiego i Zabińskiego.

Sąd odwoławczy zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

Łódź rozmawia z Oceanem.

Możemy od wczoraj porozumiewać się z okrętami na pełnym morzu.

Dyrekcja poczty łódzkiej otrzymała zarządzenie min. poczt i tel. w sprawie połączenia radiotelefonicznego via Londyn między Łodzią a statkami „Majestic”, „Olympic”, „Homer, Leviathan”, „Belgland”, i „Empress of Britain”, podczas podróży tych statków przez Atlantyk.

Poza Łodzią dopuszczone są do rozmów radiotelefonicznych miasta: Warszawa, Bydgoszcz, Bielsko, Gdynia, Katowice, Kraków i Poznań.

Zgłoszenia na rozmowy przyjmowane są w każdym czasie, jednakże samo połączenie radiotelefoniczne może być uskutecznione tylko w godzinach od 10 do 1 (po północy). Gdy połączenie nie może być wykonane we wskazanym przez za-

mawiającego dniu, rozmowa może być odłożona na jeden z dni następnych, aż do czasu ukończenia podróży przez statek.

Najmniejsza opłata za 3-minutową rozmowę wynosi zł. fr. 150, za każdą do datkową minutę lub część tejże 50 zł. fr.

Za rozmowę, która nie dojdzie do skutku nie z winy służby radiotelefonicznej, pobierana jest opłata w wysokości 25 fr. zł.

Przy zgłaszaniu rozmowy muszą być podane imię i nazwisko, tytuł, ranga, lub stanowisko oraz klasa kajuty osoby, która ma przyjąć rozmowę. Powyższe połączenie radiotelefoniczne Łodzi można otrzymywać już od wczoraj.

Radjoprogram.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

WTOREK, dnia 2 czerwca.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska Nr. 160 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—15.25: Przerwa 15.25—15.45: „Sport wodny i turystyczny” — wygłosi prof. Z. Lepecki (tr. z W-wy). 15.45—16: Chwilka lotnicza (tr. z W-wy). 16—16.47: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 16.47—16.50: Komunikat dla żeglugi i rybaków. 16.50—17.10: „Przeloty ptaków” — wygłosi p. Janina Maszowska-Knappe (tr. z W-wy). 17.15—17.35: Płyty gramofonowe z W-wy. 17.35—18: Odczyt z Wilna. „Od klawicybahu do Steinway’a” — wygłosi Witold Suliewicz. 18—19: Popularny koncert symfoniczny w wyk. ork. Filh. Warsz pod dyr. K. Wilkomirskiego. 1) M. Weber: Uwertura do op. „Wolny strzelec”. 2) M. Mussorgski: Obrazki z wystawy. 3) A. Glazunow: Walec koncertowy. 4) A. Dworzak: Uwertura „Na łonie przyrody”. 5) Wł. Zelenki: Symfonia leśna. 6) St. Moniuszko: Tańce cygańskie z op. „Jawnuta”. 19—19.20: Rozmaitości. 19.25—19.40: Insp. Gacki wygłosi odczyt p. t. „Wpływ kolonii letnich na wychowanie młodzieży szkolnej. 19.40: Kom-

izby Przem.-Handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień następnny. 20—20.15: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 20.15—21.05: Muzyka lekka. Wyk. Ork. P.R. pod dyr. St. Nawrota i A. Sienkiewicza (fort. tr. z Warszawy. 21.05—21.20: Kwadrans literacki: Wł. Rymkiewicz: „Bellum Omnium” — obrazek psychologiczny (tr. z Warszawy). 21.20—22.45: Koncert poświęcony twórczości K. Szymanowskiego. Wyk. Ork. Filh. Warsz. pod dyr. G. Fitelberga. St. Korwin-Szymanowska (sopran) i prof. Z. Drzewiecki (fortepian). 22.45—24: Kom. Pat. meteorologiczny, policyjny sportowy oraz muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

ŚRODA, dnia 3 czerwca.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska Nr. 160 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—15.25: Przerwa 15.25—15.45: Wśród książek — prof. H. Mościcki (tr. z Warszawy). 15.45—16: Komunikat harscerski. 16—16.20: Program dla dzieci. „Lety od dzieci”. omówi Wanda Tarkiewicz. 2) Opowiadanie M. Jarosławskiego p. t. „Przygoda Jacka na okrę-

Popis szkoły tańca

Ireny Prusickiej

Trzeci z rzędu doroczny popis szkoły gimnastyki i tańca p. Ireny Prusickiej zaliczyć należy już nietylko do rodzaju imprez, które z przeznaczenia swego mają dać sprawdzian kierunku pracy w szkole oraz poziomu wyszkolenia uczenia, lecz przedewszystkiem uznać go należy za widowisko, stojące na wysokim szczeblu artystycznym, będące w stanie zachwycić każdego, nawet laika w tej dziedzinie.

Po swobodnie i sprężysto przeprowadzonym treningu uczenie klasy tanecznej, nastąpiła lekcja dzieci, poczem wykonana została prześlizna pantomina taneczna, zatytułowana „W cudownym królestwie zabawek”. Obok całej gromady milusińskich, współudział uczenie starszych stworzył pewnego rodzaju groteskowe rami bajkowego królestwa zabawek, zaś doskonała ilustracja muzyczna i wysoki poziom dekoracyjny dodawały uroku całości.

Z cyklu układów tanecznych wyodrębnił się znakomitą ujęciem Bluszcz, dalej wyrazisty w kompozycji Rytm pracy oraz Marsz Prokofiewa ułożony i wykonany przez absolwentki szkoły.

Wykonany na zakończenie bogatego programu Nastrój karnawału, uderzał przedewszystkiem świetnym uzgodnieniem tekstu muzycznego (Karnawał Schumanna) z kompozycją taneczną. Poszczególne fragmenty, przeplatane szalonym „szwungiem” tańca masek karnawałowych złożyły się na całość o dużej sile ekspresyjnej.

W ramach popisu odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów trzem pierwszym absolwentkom szkoły, pp. Góralskiej, Piotrkowskiej i v. Reyher.

L. P.

Ku czci Ign. Paderewskiego.

Komitet uczczenia Ignacego Paderewskiego w Łodzi, nad którym protektorat objął raczyli wojewoda Jaszczolt, Ję. ks. biskup Tymieniecki oraz gen. Małachowski, prosi wszystkie związki i stowarzyszenia, które pragną wziąć udział w nabożeństwie i uroczystej akademii o zgłoszenie się do sekretarza komitetu, pani inżynierowej Romanowskiej ul. Wólczańska 140 tel. 102-45 między godzinami 3—5 po poł.

Łodzianka utonęła

podczas kąpeli w Warcie

W dniu wczorajszym w Uniejowie wydarzył się nieszczęśliwy wypadek który zakończył się śmiercią łodzianki Heleny Majewskiej zamieszkałej przy ulicy Letniej 6. W niedzielę bawła u znajomych w Uniejowie i z całym towarzystwem poszła się kąpać do Warty. W pewnej chwili zauważono iż Majewskiej nie ma, wobec czego wszczęto poszukiwania. Przy pomocy rybaków udało się wyłowić zwłoki nieszczęśliwej łodzianki z rzeki. Ciało topielicy przewieziono do Łodzi do prokuratorium miejskiego przy ul. Łąkowej. Jak się okazało przyczyną śmierci był aneurizm serca. (p).

Którzy rezerwiści

otrzymują zasiłki z magistratu

Władze wyjaśniły, że nie wszyscy, powołani na ćwiczenia pracownicy mogą domagać się zasiłków od magistratu. Nie mogą otrzymać zasiłków ci, rezerwiści dla swych rodzin, którzy zostali powołani na ćwiczenia w chwili przebywania na posadzie, gdyż pracodawca nie wstrzymuje im pensji za czas ćwiczeń, tak, że nie ponoszą oni, ani ich rodziny żadnych strat z powodu powołania na ćwiczenia. (b).

cia” (tr. z Warsz.) 16.30—16.47: Płyty gramofonowe z Warszawy. 16.47—16.50: Komunikat dla żeglugi i rybaków. 16.50—17.10: „Radiokronika” wygłosi dr. M. Stępowski (tr. z Warszawy). 17.15—17.35: Płyty gramofonowe z Warszawy. 17.35—18: Odczyt z Katowic. Ku wschodnim rubieżom Rzeczypospolitej — wygłosi dr. K. Żalusiński 18.00—19: Muzyka baletowa w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego (tr. z W-wy). 19—19.20: Rozmaitości 19.20—19.40: Bronisław Szwałb, kier. szkoły powz. Nr. 103 „Kolonie letnie dla szkół powz. w Łodzi” 19.40—19.50 Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 19.50—23.25: Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie opery Ponchiellego „Glacinda”. 23.25—24: Pat. meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

Najtaniej w Warszawie

Najdrożej w Paryżu i Berlinie

W końcu pierwszego kwartału b. r. przeciętne ceny detaliczne artykułów żywnościowych kształtowały się w złotych za 1 kg. następująco: chleb żytni w Warszawie 0,44, Berlinie 0,77, Pradze 0,53 a we Wiedniu 0,69; chleb pszenny w Warszawie 0,80, Praga 0,55, Paryż 0,87; mąka pszenna Warszawa 0,68, Berlin 0,23, Praga 0,69, Wiedeń 0,62, Paryż 0,39; ryż Warszawa 1,30, Berlin 1,32, Praga 1,35, Wiedeń 0,90. Paryż 1,75; ziemniaki Warszawa 0,17, Berlin 0,17, Praga 0,21, Wiedeń 0,25; masło Warszawa 5,89, Berlin 7,14, Praga 5,55, Wiedeń 7,04, Paryż 9,42; mięso wołowe Warszawa 2,21, Berlin 4,21, Praga 3,18, Wiedeń 4,52, Paryż 5,58, mięso wieprzowe Warszawa 2,09, Berlin 3,34, Wiedeń 4,52; słonina Warszawa 1,83, Berlin 4,18, Wiedeń 3,26, Paryż 6,28; kawa Warszawa 8,97, Praga 11,10, Wiedeń 10,05; herbata Warszawa 27,00, Wiedeń 25,13, Paryż 26,17; mleko za litr Warszawa 0,42, Berlin 0,63, Praga 0,58, Wiedeń 0,62, Paryż 0,60; jaja za sztukę w Warszawie 0,14, Berlinie 0,26, Pradze 0,19, Wiedniu 0,19 i w Paryżu 0,38.

Jak widać z powyższego zestawienia ceny artykułów żywnościowych najtańsze są w Warszawie, najdroższe zaś w Paryżu i Berlinie.

Ulgi kolejowe

dla turystów łódzkich

Jak to już podawaliśmy min. komunikacji celem propagandy turystyki, wprowadziło zmiany w taryfie kolejowej, przyznając ulgi w wysokości 25 proc. normalnych opłat za przejazd wagonami klasy I i II i III-ej, którą otrzymują członkowie towarzystw turystycznych zrzeszonych w związku polskich towarzystw turystycznych, za okazaniem legitymacji wystawionej przez związek.

Obecnie zarząd łódzkiego węzła kolejowego otrzymał wykaz miejscowości wyjazdowych, z których przy wyjeździe można korzystać z ulg, oraz miejscowości, przy wyjeździe do których niższe te obowiązują. Na terenie okręgu łódzkiego korzystają z ulg jedynie stacje Łódź i Piotrków, z których przy wyjeździe do miejscowości: Augustów, Bystra, Brosznów, Białowieża, Braclaw, Chęciny, Cieszyń, Druskieniki, Giernakówka, Gdynia, Hel, Hrebanów, Hucisko, Inowrocław, Iwaniec, Iwonicz, Jaremcze, Jeleśnia, Kartuzy, Kielce, Kolibki, Kołomyja, Kruszewica, Krzemieniec, Krynica, Landrowa, Łętupy, Ławocza, Maków Mikuliczyn, Milówka, Muszyna, Nadwórna, Nałęczów, Nowy Targ, Olkusz, Orłowo, Osielec, Piwniczna, Płociszna, Puławy, Rabka, Rajcza, Rymanów, Rytko, Skole, Sławsko, Sianki, Stary Sącz, Sucha, Suwałki, Tatarów, Tleń, Truskawiec, Tuchola, Ustronie, Wąchock, Wejherowo, Węgierska Górka, Witkowice, Bystra, Wisła, Worochta, Woroniorka, Zakopane, Zaleszczyki, Żegiestów i Żywiec, za okazaniem legitymacji członkowie związku turystycznego uzyskują ulgi w wysokości 25 proc.

Wyślijmy dzieci na wieś!

W mieście naszym, które najbardziej odczuwa ostry kryzys ekonomiczny, ilość nieszczęśliwych dzieci jest ogromna. By zilustrować ten stan — wystarczy nadmienić, że w przeciągu jednego roku 35 tys. korzystało z porad w przychodniach przeciwwgruźliczych naszego miasta.

Wytwarza to przekonanie, że Łódź jest naprawdę „złem miastem” dla dziecka. Ta „ziemia obiecana” dla jednostek, jest ziemią macoszą dla słabego dziecka, które żyć musi cały rok wśród brudnych i nieskanalizowanych ulic miasta. Dziecku łódzkiemu trzeba dać trochę słońca i świeżego powietrza nie można bowiem pozwolić, by „całym jego światem — jak mówi Stefan Żeromski — był kąć, gdzie się tłoczy i morduje, zaraża chorobami i zbrodniami stado, wdępane w ziemię”.

Dzieci wysyłać trzeba na kolonie na wieś. By móc to jednak skutecznie, powstał przy kuratorjum łódzkiego okręgu szkolnego komitet kolonii letnich (ul. Piotrkowska 104), który apeluje do społeczeństwa łódzkiego o poparcie akcji kolonii letnich.

Kongres związku związków

powziął szereg niezwykle radykalnych uchwał.

Na czele tej organizacji stoi p. Jędrzej Moraczewski.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Warszawie ogólnopolski kongres związku związków zawodowych, w którym wzięło udział przeszło 1000 delegatów ze wszystkich miast Polski. Łódź reprezentowali na kongresie poseł dr. Bolesław Fichna, Modrzejewski, Otwinowski, Jaworski i inni. Przewodził na kongresie b. minister Moraczewski.

Na otwarcie kongresu przybyli pp. premier Sławek, wiceminister pracy i opieki społecznej T. Szubartowicz, dyr. departamentu ministerstwa przemysłu i handlu Ryngman, dyr. departamentu poczt i telefonów Kaczorowski i mjr. Gelata z ramienia M. S. W.

P. Jędrzej Moraczewski wygłosił obszernie przemówienie na temat założeń ideowych i programowych związku związków zawodowych w Polsce, podkreślając wielki krok, jaki dokonał się przez połączenie ruchu zawodowego w Polsce, poczem zebrani przyjęli jednogłośnie deklarację ideową jednolitej organizacji związkowej, której treść zamieściliśmy już na łamach „Republiki”.

W zakończeniu kongres powziął następujące uchwały, które ze względu na ich znaczenie, przytoczmy w streszczeniu:

Kongres stwierdza, że obecny ustrój społeczny nie jest w stanie opłacać światowego przesilenia gospodarczego, a więc towarzyszącej mu klęsce bezrobocia, która pozbawiła 20 milionów robotników możliwości zdobycia uczciwą pracą najkonieczniejszych środków do życia, świadczy to, że obecne przesilenie nie jest zjawiskiem, a jest chorobą ustroju społecznego, środków zapobiegawczych szukać tedy należy na tej drodze,

po której spostrzec się dała dokonywana się przemiana form gospodarki społecznej. Jako plan działania na najbliższą przyszłość kongres wskazuje:

W sprawie zmian ustrojowych:

I. Państwową kontrolę nad skartelizowanymi gałęziami produkcji. Ustawa winna upoważnić Pana Prezydenta do zarządzenia w razie potrzeby przymusowego skartelizowania dojrzałych do tego lub zewnątrz zagrożonych gałęzi produkcji. Ustawa winna polecić rządowi ustanawianie zarządców poszczególnych karteli, uprawnionych jedynie do rozstrzygnięcia o użyciu zysków na potrzeby danej gałęzi produkcji, ale także o cenach produktów, o ilości i płacach pracowników. Przymusowym związkiem kartelu zarządzać winien organ władzy państwowej.

II. Ustanowienie wysokiej i silnej stopy podatku dochodowego od nadmiernie wysokich plac dyrektorów, kierowników i pośredników w przedsiębiorstwach produkcji, wymiany bankowości, obowiązanych do publicznego składania rachunków.

W sprawie obniżenia kosztów produkcji celem obniżenia cen towarów, uchwalono:

a) obniżenie kosztów siły motorowej produkcji oraz produkcji przez państwową elektryfikację najbardziej uprzemysłowionych części Państwa.

b) obniżenie w ramach konieczności, przy pomocy środków państwowych, kosztów produkcji, kontrolowanej przez państwo.

Środków na ten cel dostarczyć winny: podwyższony podatek dochodowy, tudzież wpływy podwyższonych taryf celnych i kolejowych.

Reforma taryfy celnej i taryf kolejowych powinna być przeprowadzona celem zdecydowanej ochrony przed zagraniczną konkurencją skartelizowanych i kontrolowanych przez państwo produkcji.

W sprawie ustawodawstwa społecznego: Kongres wzywa rząd Rzeczypospolitej Polskiej do wszczęcia na terenie międzynarodowym akcji o skrócenie czasu pracy do 40 godzin tygodniowo przy równoczesnym podwyższeniu plac godzinowych, akordowych i t. p. w taki sposób, by wysokość tygodniowego zarobku robotników nie uległa przez skrócenie czasu pracy, zmniejszeniu. — Zawrotna szybkość mechanizacji produkcji i konieczność nie zmniejszania wewnętrznego rynku zbytu dostatecznie uzasadniają potrzebę tej reformy.

Kongres wzywa sejm Rzeczypospolitej Polskiej do zmiany ustawy o zabezpieczeniu bezrobotnych w kierunku: rozszerzenia prawa do pobierania zasiłku na wszystkich robotników nie z własnej winy pozbawionych pracy, rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia na nieobjętych nim dotąd robotników, pracujących w robotach państwowych, lub zatrudnionych w przedsiębiorstwach kierowanych przez państwo. Kongres poleca władzom Z. Z. Z. by z całą energią prowadziły akcję o rychłe wprowadzenie ustawowego ubezpieczenia robotników na starość.

Kongres poleca władzom Z. Z. Z. rozpoznać akcję za wprowadzeniem w życie ustawy o Izbach Pracy celem zorganizowania Naczelnej Izby Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej, powołanej do kierowania życiem gospodarczym państwa, a więc produkcją i wymianą,

Łodzi znów nie „zauważono”.

Na mapkach reklamowych związku uzdrowisk polskich opuszczono Łódź.

Czyżby im zależało na tem, by łodzianie nie przyjeżdżali?

Pamiętny jest jeszcze skandal, jaki wynikł po ukazaniu się oficjalnego przewodnika po Polsce, wydanego w kilku językach obcych, dla turystów zagranicznych, przez Automobil-Klub Polski. — Okazało się bowiem, że na mapkach dla turystów

nie było Łodzi.

Opuszczono ją zupełnie, pozostawiając w jej miejscu białą plamę.

Automobil-Klub Polski radził w ten sposób wszystkim turystom omijać Łódź, która, zdaniem władz klubowych, nie mogła w nikim wzbudzić żadnego zainteresowania. Wymieniono szereg drobnych miast i osad, a przemilczano

zupełnie o wielkiem mieście pracy, drukiem co do wielkości w Polsce.

Alarm, jaki z tego powodu podniósł „Republika” odbił się głośnie echem. Łódzki automobilklub wezwał swych członków, by nie kupowali przewodnika i wystosował ostry protest pod adresem naczelnych władz klubowych. Skutek był ten, że część nakładu wycofano, a drugie wydanie przewodnika już w swych mapkach dokładnie określiło położenie Łodzi i dróg prowadzących do naszego miasta.

Mineło od tego czasu kilkanaście miesięcy i oto znów mamy do zanotowania taki sam skandaliczny wypadek,

choć w innym nieco wydaniu.

Celem rozpropagowania polskich uzdrowisk i stacji klimatycznych, wszystkie uzdrowiska otrzymały od zarządu głównego uzdrowisk i zdrojowisk w Polsce projekty i szkice pocztówek i prospektów, które rozsyłane mają być do mieszkańców wszystkich miast. Pocztówki te składają się z trzech kart. Na jednej widnieje mapka kolejowa, wskazująca sieć linii kolejowych, prowadzących do danego uzdrowiska, po drugiej zaś stronie jest miejsce na korespondencję zarządu uzdrowiska lub właścicieli pensjonatów, opis zabytków i t. d. a na trzecim ilustracje, przedstawiające kilka widoków danego uzdrowiska.

Pomysł w gruncie rzeczy bardzo dociepliwy. Lecz oto w dniu wczorajszym doręczono nam taką pocztówkę, reklamującą stację klimatyczną Kazimierz nad Wisłą. A w mapce kolejowej,

na miejscu, gdzie powinna być Łódź znów widnieje biała plama.

O Łodzi znów zapomniano, albo też rozmyślnie ją zlekceważono.

Łódź, posiadająca wielkie skupienie ludności, wysyła swych mieszkańców bodaj do wszystkich uzdrowisk w Polsce. Niema takiej miejscowości, gdzie w ciągu lata nie spotkałoby się łodzianina. Jest to więc tembardziej lekceważące i tembardziej zasługujące na potępienie niedbalstwo. Nie zapomniano o Kutnie, Częstochowie, Tomaszowie i Wielunju, ale

nie zauważono Łodzi.

Zwracamy się do zarządu głównego uzdrowisk i zdrojowisk polskich i domagamy się wyjaśnienia tej sprawy. (k)

Brak nauczycieli w Polsce.

Wakuje kilkaset stanowisk w szkołach średnich i powszechnych

Według danych „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań i Oświecenia Publicznego” w szkolnictwie średnim państwowem będzie wolnych od nowego roku szkolnego 369 stanowisk nauczycielskich.

W roku 1929 było wolnych stanowisk 230, w roku 1930 — 335, a w roku 1931 już 369, zatem luk w szeregach nauczycieli gimnazjalnych powiększają się. Należy się liczyć z dalszym wzrostem wakujących stanowisk, jeszcze w roku 1931, gdyż wskutek redukcji plac część nauczycieli postara się zapewne o pracę w szkolnictwie średnim prywatnem, gdzie również wakuje posady. Statystyki ścisłej, obejmującej stosunki w prywatnem szkolnictwie niema, ale jedno tylko warszawskie biuro pośrednictwa pracy dla nauczycieli

szkół średnich otrzymało zawiadomienie o 212 wolnych posadach w gimnazjach prywatnych.

W końcu bieżącego roku szkolnego wygasa prawo nauczania dla niewykwalifikowanych nauczycieli w szkołach średnich. Liczba nauczycieli tej kategorii wynosi według dotychczasowych obliczeń około 2000. Wobec braku nowelizacji odnośnej ustawy o prawie nauczania, istnieje możliwość dalszego wzrostu luk w szeregach nauczycielstwa.

Ten stan rzeczy, paradoksalny na tle przepelnienia na wszystkich wydziałach filozoficznych w Polsce, tłumaczy się tem, że uniwersytety dostarczają corocznie tylko bardzo niewielkiego kontyngentu całkowicie wykwalifikowanych nauczycieli.

Dyrekcja kartelu

Stanowiska nie zostały jeszcze obsadzone

Wobec bardzo poważnego rozszerzenia działalności Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce z siedzibą w Łodzi, zamiast dotychczasowego jednego kierownika, prowadzić będzie zrzeszenie dwóch kierowników, przyczem na stanowisku jednego z nich pozostanie dotychczasowy kierownik dawnego kartelu, p. dyrektor Paweł Biederman. Codo osoby drugiego kierownika, sprawa nie jest jeszcze zdecydowana.

Jak się dowiadujemy następnego posiedzenie Zarządu Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce z siedzibą w Łodzi odbędzie się w piątek dnia 5 b. m. (ag)

Giełda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była przeważnie słabsza przy obrotach normalnych. Banknotami dolarowymi obracano po kursie 8.91 i pół, wypłata telegraficzna na New York — 8.912. Notowano dewizy: Bruksela — 124.12, Gdańsk — 173.30, Londyn — 43.35, gotówka 43.30, New York 8.908, Paryż — 34.90, Praga — 26.40, Stockholm — 238.96, Zurych — 172.69, Wiedeń — 125.25, Medjoan — 46.66. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin notowano po kursie 211.64. W obrotach pozagiełdowych banknoty dolarowe — 8.917, rubel złoty — 4.72, rubel srebrny — 1.48, bilon — 0.72, czerwonec 2.90. Akcje. Na rynku akcyjnym zwykowały jedynie akcje Ostrowieckie, dla pozostałych akcyj brak zainteresowania, obroty minimalne. Notowano: Starachowice bez kuponu, za który nie wypłacają dywidendy: Bank Polski — 122 i pół — 123, Ostrowieckie — 37, Pańskie procentowe. W grupie państwowych pożyczek procentowych panowała tendencja dość mocna, zwłaszcza dla premjówek. Głównie zwykowała w obrotach prywatnych dolarówka, której kurs wynosił w placeniu 50 1/4. W działaniu prywatnych papierów lokacyjnych tendencja nieco słabsza przy obrotach naogół małych. Notowano: 3 proc. pożyczka budowlana — 40, 5 proc. konwers. — 47.80, 6 proc. dolarowa — 70 1/4, 10 proc. kolejowa — 105.25. Kursy listów zastawnych i obligacji banków państwowych — bez zmiany, 7 proc. ziemskie dolarowe — 72 — 71 3/4 — 72 1/4, 4 i pół proc. ziemskie — 51, 5 proc. m. Warszawy — 58, 8 proc. m. W-wy — 72 i pół — 72 3/4 — 72.60, 8 proc. m. Częstochowy 63 1/4, 10 proc. m. Radomia — 52 i pół, 6 proc. oblig. m. Warszawy z 1926 r. 6 em. — 51.40, 8 i 9 em. — 48.75 — 48.50. Drobne transakcje nie notowane: 4 proc. pożyczka inwestycyjna zwykła — 83.

Giełda zbożowa.

Na giełdzie zboż. w Warszawie obroty były małe przy tendencji utrzymanej. Notowano: żyto 29 i pół — 30, pszenica 35 — 36, owies jedn. 33—34, zbierany 31 i pół — 32, jęczmień na kaszę 28—28 i pół, mąka pszenka luks. 64—74, mąka pszenka 4/0 59—64, żytnia 45—47, otręby pszenne szale 21—22, średnie 20—21, żytnie 20—21, kucheniane 31—32, rzepakowe 26—27, groch polny 32—35, „Victoria“ 40—45, łubin niebieski 22—23, łubin złoty 30—32, ziemniaki jadalne 9—10.

Ani grosza kredytu

bez osiągnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY“

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą
SRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15)
tel. 129-30.

Arbitraż rządowy w Zagłębiu.

Orzeczenie rozjemcze w sprawie zatargu o płace.

Konflikt o płace w Zagłębiu Dąbrowskim i Krakowskim został ostatecznie załatwiony przez sąd polubowny w drodze orzeczenia rozjemczego.

Ponieważ przedstawiciele pracodawców i górników nie obrali w drodze dobrowolnego porozumienia arbitra do sądu polubownego, rozstrzygnięcie sporu spadło na ministerstwo pracy i opieki społecznej. Na arbitra w powyższym zatargu wyznaczony został przez ministra pracy i opieki społecznej zastępca dyrektora departamentu pracy, p. T. Ulanowski, który po wysłuchaniu rzeczników stron, przestudowaniu wszelkich przedłożonych mu materiałów i dokumentów i przyjęciu do wiadomości, że strony całkowicie podporządkowują się orzeczeniu rozjemczemu, wydał następujące orzeczenie:

§ 1. Dotychczasową umowę o warunkach pracy i płacy na kopalniach węgla kamiennego w Zagłębiu Dąbrowskim i Krakowskim w brzmieniu, podpisanem w dniu 19 czerwca 1919 r., przedłużam bez żadnych zmian na przeciąg jednego roku, czyli do dnia 30 kwietnia 1932 r.

włącznie, z tem, że umowa ta może być wypowiedziana najpóźniej do dnia 31-go marca 1932 r. W razie niewypowiedzenia w tym terminie, umowa przedłuża się na następny rok za wypowiedzeniem na miesiąc przed upływem terminu — i tak z jednego roku na następny.

§ 2. Wobec wyrażenia zgody na arbitraż przez dyrekcję Jaworznickich Kopalni Węgla, nie należących do Rady Zjazdu Przemysłowców Górniczych, uznaje warunki umowy zbiorowej, wymienionej w § 1-ym niniejszego orzeczenia, za całkowicie obowiązujące w powyższych kopalniach na zasadach i w terminach określonych w tem orzeczeniu.

§ 3. Wzywam uczestników arbitrażu, aby zgodnie z powyższymi zobowiązaniami podpisali za wspólnem porozumieniem dokument odpowiedniej umowy zbiorowej w okresie do dnia 10-go czerwca b.r.

Motywy orzeczenia rozjemczego będą zakomunikowane stronom w ciągu 8 dni.

Nowy zarząd stowarzyszenia kupców przy ul. Piotrkowskiej 10.

W dniu wczorajszym odbyło się roczne walne zebranie centralnego Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców woj. łódzkiego (Piotrkowska 10). Zebraniu przewodniczył członek honorowy stowarzyszenia dr. Praszkiel. Po odczytaniu sprawozdania głos zabrał dyrektor stowarzyszenia, p. Henryk Szwarzman który omówił działalność stowarzyszenia, oraz kryzys w branży przemysłowej i handlowej.

Po referacie dyr. Szwarzmana wywiązała się ożywiona dyskusja, poczem po przyjęciu preliminarza budżetowego

na rok 1931 walne zebranie przystąpiło do wyboru zarządu na rok 1931.

Do zarządu wybrani zostali: pp. Altman Salomon, M. S. Bronowski, Jakób Degensztajn, Maks Gordon, Emanuel Hamburgski, Maks Halpern, Ignacy Jaszuski, Leon Mazur, J. L. Margulies, inż. Praszkiel, A. Sztajnszneider, Jakób Sztern. Na zastępców wybrani zostali: Maurycy Bialer, Wincenty Baruch, Nchemja Koroczyński, M. Krenicer, I. Nissenhaus, oraz Bister Grojnm. Ukonstytuowanie się zarządu nastąpi w dniu dzisiejszym. (p).

Upadłości i układy.

Firma „Wykończalnia i Farbiarnia „Leszno“ Sp. z ogr. odp.“, w Łodzi przy ul. Leszno Nr. 39, w styczniu 1930 roku ubiegała się o odroczenie wyplat.

Bilans firmy, sporządzony na dzień 15 stycznia 1930 roku przedstawiał kwotę 568.750 zł.

Pomimo dobrej opinii biegłego, sąd łódzki odmówił udzielenia nadzoru, motywując, że obligo firmy jest za wysokie i że pozycja towarów stanowi towar nie firmy, a klientów. Pełnomocnik firmy „Leszno“ złożył apelację na wyrok, odmawiający udzielenia nadzoru.

Sąd apelacyjny wyszedł z innego założenia, mianowicie, że bilans firmy jest czynny, że trudności płatnicze firmy wywołane zostały zaległościami ze strony dłużników, że nikt z wierzycieli sprzeciwów przeciwko odroczeniu wyplat nie zgłosił, znaczna zaś większość wierzycieli popierała żądanie firmy, postanowił wyrok pierwszej instancji uchylić i udzielić firmie odroczenia wyplat na przeciąg trzech miesięcy.

Po upływie tego terminu firma prosiła o otwarcie postępowania układowego, przedstawiając następujące propozycje układowe: zmniejszenie wszystkich wierzycielności o 30 procent i spłatę zmniejszonych w ten sposób należności w ciągu 2-ech lat w czterech ratach, z których pierwsza płatną będzie po upływie roku, pozostałe zaś w odstęпах czteromiesięcznych od chwili uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ.

Zebrani wierzyciele w dniu 19 maja 1931 r. zawarli układ na wyżej wspomnianych warunkach, sąd zaś w dniu 29 maja r. b. układowi ten zatwierdził oraz wyrok sądu, mocą którego odroczone wyplaty, uchylili.

Edidji Leichmanowi, prowadzącemu przedsiębiorstwo wyrobu i sprzedaży firanek, kap i t. p. w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 112 w kwietniu r. ub. ogłosił sąd upadłość i ze względu na cechy złośliwego zawieszenia wyplat, osadził go w areszcie dla dłużników.

Kilkakrotne podania pełnomocnika Leichmana o udzielenie glejtu, sąd pozostawiał bez uwzględnienia. Wreszcie aby umożliwić Leichmanowi zawarcie układu z wierzycielami, sąd udzielił mu glejtu na przeciąg jednego miesiąca, to też na zebraniu wierzycieli w dniu 9 maja 1931 roku Leichman przedstawił następujące warunki układowe: wszystkie zobowiązania zostają zredukowane do 20 procent pierwotnych ich wysokości bez procentów i kosztów, płatne w następujących

terminach i wysokościach: 6 proc. po upływie sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się układu, 7 proc. po upływie sześciu miesięcy od tejże daty oraz 7 proc. po upływie 18 miesięcy od tejże daty.

Wierzyciele zgodzili się na powyższe warunki, wobec czego układ został zawarty.

Sąd układowy powyższy na ostatniej swej sesji zatwierdził i zakwalifikował Leichmana do przywrócenia mu czci kupieckiej i niewypłacalność jego uznał za usprawiedliwioną.

Wreszcie trzeci układ zatwierdził sąd w sprawie upadłości Franciszka Turkiewicza, handlującego w Łodzi przy ul. Grabowej Nr. 32.

Turkiewicz ogłosił upadłość w czerwcu 1929 roku kuratorem, a następnie syndykiem mianowany został adwokat Sieradzki.

Opozycji zgłoszonej na wyrok ogłaszający upadłość sąd nie uwzględnił.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 6 maja r. b. upadły zaproponował układ na następujących warunkach: zapłata 30% wszystkich wierzycielności bez procentów biejących nastąpi w trzech równych ratach po 10 proc. każda, płatne: pierwsza po 9 miesiącach od daty uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, druga po 12 miesiącach i trzecia po 15 miesiącach od pierwszej daty.

Wszyscy obecni na zebraniu wierzycieli wypowiedzieli się jednogłośnie za układem wyżej wymienionym, przyczem rzekli się zabezpieczenia hipotecznego, objętych układem pretensji.

Sąd układowy zatwierdził, niewypłacalność Franciszka Turkiewicza uznał za usprawiedliwioną i zakwalifikował go do przywrócenia czci kupieckiej.

Koncern René-Friedmann ogłosił niewypłacalność

Trzy największe przedsiębiorstwa branży włókienniczej w Alzacji, a mianowicie: Kullman & Co. w Milhuzie, Textiles d'Alsace i „Coteco“, tworzące razem t. zw. Koncern René-Friedman zmuszone były wskutek trudności finansowych do złożenia swego bilansu w sądzie. Pasywa koncernu oszacowane są na około 50 milionów franków.

Kilkanaście tysięcy robotników zostało wymówionych; cały szereg firm drobniejszych zagrożony jest poważnie tą niewypłacalnością.

Grupa René-Friedman, jeden z największych koncernów wyrobów bawełnianych, posiada tkalnię, farbarnię i własną instytucję bankową i jest zainteresowana w licznych przedsiębiorstwach niemieckich.

RABKA

PENSIJONAT DLA DZIECI

„POD URWISEM“

czynny od 8 maja r. b. — Przyjmuje dzieci od lat 4-eh. — Uwaga: W sezonie biejącym wprowadzam bez specjalnej dopłaty dla dzieci kursy rytmiki i plastyki, prowadzony przez specjalistkę.

FELICJA SZYDŁOWSKA.

PRYWATNE POGOTOWIE LEKARSKIE

Zielona 6. 12-333

Telefon: Udziela doraźnej pomocy lekarskiej we wszelkich wypadkach nagłych o każdej porze dnia i nocy. — Lekarska pomoc akuszer, ginekolog.

Dr. Hugo Rosenfeld

ordynuje w sezonie letnim w Karlsbadzie
Haus „Vulkan“ naprzeciw Mühlbrunnu
Telef. 2141.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Dr. med.
J. POLAK
Choroby wewnętrzne i Allergiczne.
(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm)
Ul. 6-go Sierpnia 22
Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie od godziny 6-iej do 7-iej. — w niedziele i święta od godz. 11-iej do 12-iej

Dr. med.
S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144. RÓG EWANGELICKI.
Wejście Ewangelicka 2. Telefon 29-45. Przyjmuje od 3-2 i od 5-8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Doktor
Klinger

SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW.
Andrzeja 2. Tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 i 5-8, w niedziele i święta od 10-12
Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

DOKTOR
H. Wołkowyski
Cegielniana № 4
(Dawniej Cegielniana 36)
telefon 216-90

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od 8-2 przed p. i od 5-9 w niedzielę i święta od godz. 9-1
Dla pań oddzielna poczekalnia.

„Czystość”
Piotrkowska 44. telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, frotowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szw.

Duży pokój
umeblowany przy samotnej osobie od zaraz do wynajęcia dla dwóch osób, ewentualnie małżeństwa. Cena przystępna. U. Zeromskiego 18. m. 27.

Dr. med.
M. ROZENTAL
akuszer ginekolog
11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
Tel. 223-34. przyjmuje od 4-7 po poł. od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC”, Aleksandrowska 1.

DR. MED.
N. ROZEN
STOMATOLOG
choroby zębów, szczek, dziąseł, podniebienia, języka itd. regulacja zębów, Roentgenodjagnostyka.
Andrzeja 7. Tel. 216-57
Godz. przyj. od 3-7.

Place budowlane
w Tomaszowie-Maz. po zł. 1 za metr kwadr. wraz z drzewostanem, sprzedaje Zarząd Dóbr Tomaszowskich Jana Krystyna hr. Ostrowskiego. Tomaszów-Maz. ul. Pałacowa nr. 15, we wtorki i piątki. 16-6

ZDROWIE TO SKARB.
Primeros
PREZERWATYWY
antyseptycznie to gwarancja zdrowia
sprzebarwane Wystrzegaj się naśladowictw.

Do akt Nr. E. 863 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wasowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza, Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 czerwca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Trebackiej Nr. 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrahama Sztajnszajndera i składających się z pianina firmy „Carl Quant” oszacowanego na sumę zł. 750.
Łódź, dnia 29 maja 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. 270 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Stenkiwicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 czerwca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pomorskiej 41a odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mordki Szajbe i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 600.
Łódź, dnia 18 maja 1931 r.
Komornik: S. GÓRSKI.

Zarząd
Składów Towarowych „WARRANT”
S. A. w ŁODZI

Niniejszem ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów że zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 30. 5. 31, odbędzie się w dniu 25 czerwca 1931 r. o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki przy ul. Piotrkowskiej 56, stosownie do § 21 Statutu Spółki
ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW
z następującym porządkiem dziennym:
1. Wybór przewodniczącego;
2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Rady i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1930;
3. Wybór członków Rady na miejsce ustępujących;
4. Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
5. Określenie wynagrodzenia dla członków Rady na 1931 r. i Komisji Rewizyjnej za 1930 r.;
6. Zatwierdzenie budżetu na 1931 r.;
7. Wolne wnioski.
Walne Zgromadzenie będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.
P. P. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, winni złożyć posiadane akcje, w myśl § 25 i 27 Statutu Spółki, nie później jak na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia w Dyrekcji Spółki.

Palenie już nie szkodzi!
Dwie krople Bonicotu wstrzyknięto do papierosa, cygara lub falki chronią gardło, płuca, żołądek i jelita od szkodliwego działania nikotyny.
Bonicot preparat zł. 3.—
Bonicot strzykawka „450”
Komplet zł. 7.50.—
„BONICOT”
usuwa według ocen lekarzy do 75 proc. nikotyny nie zmieniając smaku ani aromatu tytoniu.
Polskie Towarzystwo Handlowe „BONICOT” Sp.
z o. o. Kraków, Zielona 10, tel. 16841 i 14676

ZASTĘPSTWO
Bardzo energiczny zastępca, wszechstronnie obeznan z rynkiem łódzkim, chętnie przyjmie jeszcze jedno zastępstwo. Na żądania mogą służyć gwarancją. Oferty sub. „B. Z.” do Administracji „Republiki”.

„OLLA” PREZERWATYWY
Nie czyście eksperymentów ze zdrowiem!
Nie dajcie się na nic innego, rzekomo również dobrego, namówić „OLLA”
to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat.
Także antyseptycznie spreparowana

OGŁOSZENIE.
Syndyk tymczasowy masy upadłości Józefa Lejzera Grünsteina — Kilińskiego 18, na mocy art. 502 K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, aby w ciągu dni 40 stawili się osobiście lub przez pełnomocników z dowodami, usprawiedliwiającymi ich należności do niego przy ul. Pomorskiej 137 i oświadczyli z jakiego tytułu i do jakiej sumy są wierzycielami, oraz aby złożyli u niego tytuły swych wierzycielności.
Sprawdzenie wierzycielności na mocy art. 503 i nast. K. H. odbędzie się w obecności Sędziego Komisarza w dniu 15 lipca 1931 r. o godz. 10 w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, pokój 15.
Syndyk tymczasowy
Oskar Wajs
Pomorska 137

ODCISKI usuwane RADYKALNIE pływem wyrobu Laboratorium Chem. ramm. ST. HAMBURGA ŁÓDŹ, GŁÓWNA 50

Każdy może zdobyć nagrodę złotych 100.000

Nawet dziecko swoim małym Brownie może wygrać konkurs Kodaka.

Pan Marian Dąbrowski poseł na sejm, członek polskiego Jury. Innymi członkami Jury są: p. Ministerowa Halina Kenopacka-Matuszewska, artystka filmowa p. Jadwiga Smosarska, p. Wacław Grubiński, autor dramatyczny oraz p. Stefan Norblin artysta - malarz.

Nawet nowicjusz w sztuce fotograficznej, może zdobyć i nagrodę. Wystarczy najprostsz, najtańsz aparat: Hawk Eye, czy Brownie za zł. 33. Konkurs Kodaka jest konkursem wyłącznie dla amatorów — temat, nie technika, decyduje o wyroku Jury. Można przysłać dowolną ilość zdjęć migawkowych, byleby były zrobione między 1 maja i 31 sierpnia r. b. Życie nasręca codziennie setki zajmujących scen i ślicznych obrazków. Trzeba je tylko podpatrzeć — i nacisnąć migawkę.
Międzynarodowy Konkurs Kodaka organizowany jest pod protektoratem najwybitniejszych osobistości całego świata. Wszystkie kraje biorą w nim udział, ubiegając się o Wielką Nagrodę Międzynarodową 10.000 dolarów. Na samą Polskę przypada 61 nagród wynoszących w sumie 9.750 złotych.
Informacje o konkursie można otrzymać w każdym składzie materiałów fotograficznych lub w Biurze Konkursu, Kodak, Warszawa, Pl. Napoleona 5.

Międzynarodowy Konkurs Kodaka dla amatorów - fotografów — 900.000 złotych nagród.

Prenumerata „Republiki” jest najtańsza!
Największy i najlepiej redagowany poranny dziennik w Łodzi — „REPUBLIKA” — kosztuje w sprzedaży ulicznej 15 groszy za egzemplarz, a w prenumeracie miesięcznej zł. 4.— (z odnośzeniem do domu zł. 4.40) wraz ze wszystkimi dodatkami i numerami niedzielnymi.
„REPUBLIKA” jest najtańszym dziennikiem porannym w Łodzi i najbardziej rozpowszechnionym. — „REPUBLIKA” ma najlepsze informacje krajowe i zagraniczne.

Dr. E. GUTMAN
spec. choroby dzieci
POWRÓCIŁ
Narutowicza 9, tel. 173-00, g. 1-2, 30
Wiśniowa Góra, WILLA CYKA
codz. godz. 4-7 po poł.

MACA MASZYNOWA
CODZIENNIE ŚWIEŻA
Maka macowa. Zacierki jajeczne SUCHARKI na wzór karlsbadzkich i wyroby cukiernicze
poleca znana **N. WEINBERGA**
CUKIERNIA N. WEINBERGA
PIOTRKOWSKA 38, tel. 143-82
Wydaje śniadania i kolacje mleczne i oraz obiady jarskie.

Samodzielnego i zdolnego introligatora
w wieku do lat 35 poszukuje poważne przedsiębiorstwo włókiennicze na prowincji. Oferty z odpisami świadectw należy składać do administracji pod „Introligator”.

KAPELUSZE DAMSKIE
POLECA
Salon Miod
9 Zawadzka 9

Dr. med. Łagunowski
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
Tel. 181-83
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie światłem: promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
Przyjmuje od 8:30 do 10:30 rano, od 1 do 2:30 pp., od 6 do 8:30 w., w niedzielę i święta od 10-1. Dla pań oddzielna poczekalnia

Doktor PRAPORT
ginekolog-urolog choroby kobiece dróg moczowych
Gdańska 77-a tel. 208-95
Przyjmuje w domu 6-8 wiecz. i w Lecznicy „Sanitas”, ul. Cegielniana Nr. 29 od 11-1-ef.

Dr. med. W. Balicka
ul. Piotrkowska 200 (róg Pustej)
Nr. telef. 194-03
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych tylko kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8 po południu.
Dr. med. HELLER
chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedzielę od 11 2 pp. dla niezamężnych ceny lecznic.

Dr. med. J. NADEL
akuszerka i choroby kobiece
Przyjmuje od 3-5 i od 7-8
Pomorska 7
tel. 127-84.
Dr. med. Niewiażski
powrócił specjalista chorób skórnych i moczopłciowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11, od 5-9, w niedzielę i święta od 9-1
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med. NEUMARK
Choroby skórne-weneryczne, leczenie diatermiją diatermokoagulacją oraz lampą kwarc. **MONIUSZKI 5**
tel. 170-50.
Przyjmuje od 11 do 1 pp. i od 5-8 w niedzielę od 11 do 1 po poł.

Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne. **Nawrot 7**
telef. 128-07
Przyjmuje od 10-12 i od 3-7

